

EURÓPSKY
DVOR AUDÍTOROV

Osobitná správa č. 21

2012

ISSN 1831-0931

NÁKLADOVÁ EFEKTÍVNOSŤ
INVESTÍCIÍ DO **ENERGETICKEJ**
ÚČINNOSTI V RÁMCI POLITIKY
SÚDRŽNOSTI

SK

Osobitná správa č. 21 // 2012

NÁKLADOVÁ EFEKTÍVNOSŤ INVESTÍCIÍ DO ENERGETICKEJ ÚČINNOSTI V RÁMCI POLITIKY SÚDRŽNOSTI

(podľa článku 287 ods. 4 druhého pododseku ZFEÚ)

EURÓPSKY DVOR AUDÍTOROV
12, rue Alcide De Gasperi
1615 Luxembourg
LUXEMBOURG

Tel. +352 4398-1
Fax +352 4398-46410
E-mail: eca-info@eca.europa.eu
Internet: <http://eca.europa.eu>

Osobitná správa č. 21 // 2012

Viac doplňujúcich informácií o Európskej únii je k dispozícii na internete.
Sú dostupné cez server Európa (<http://europa.eu>).

Katalogizačné údaje nájdete na konci tejto publikácie.
Luxemburg: Úrad pre vydávanie publikácií Európskej únie, 2013

ISBN 978-92-9241-041-4
doi:10.2865/47849

© Európska únia, 2012
Rozmnožovanie je povolené len so súhlasom autora.

Printed in Luxembourg

OBSAH

Body

GLOSÁR

I – V ZHRNUTIE

1 – 7 ÚVOD

1 – 3 **ENERGETICKÁ ÚČINNOSŤ**

4 **CIELE POLITIKY EÚ**

5 – 7 **FINANČNÁ PODPORA V RÁMCI POLITIKY SÚDRŽNOSTI**

8 – 11 **ROZSAH AUDITU A AUDÍTORSKÝ PRÍSTUP**

12 – 50 **PRIPOMIENKY**

12 – 35 **PLÁNOVANIE A FINANCOVANIE**

12 – 17 OPERAČNÉ PROGRAMY SA NEZAKLADALI NA RIADNOM POSÚDENÍ POTRIEB

18 – 22 EFEKTÍVNOSŤ NÁKLADOV NEBOLA URČUJÚCIM FAKTOROM PRI PRIDELENÍ FINANČNÝCH PROSTRIEDKOV NA OPATRENIA ENERGETICKEJ ÚČINNOSTI

23 – 28 NEDOSTATKY KRITÉRIÍ VÝBERU PROJEKTOV

29 – 35 NEDOSTATOČNÉ UKAZOVATELE VÝKONNOSTI A MONITOROVANIE

36 – 50 **REALIZÁCIA PROJEKTOV TÝKAJÚCICH SA BUDOV VEREJNEJ SPRÁVY**

36 – 40 ENERGETICKÁ ÚČINNOSŤ NEBOLA HLAVNÝM CIEĽOM

41 – 44 ENERGETICKÉ AUDITY NEBOLI VŽDY POVINNÉ ALEBO NEDOSAHOVALI DOSTATOČNÚ KVALITU

45 – 50 VÝSLEDKOM PROJEKTOV BOLI HMOTNÉ VÝSTUPY, NO NÁKLADY VO VZŤAHU K POTENCIÁLNEJ ÚSPORE ENERGIE BOLI VYSOKÉ

51 – 52 **ZÁVERY A ODPORÚČANIA**

PRÍLOHA I — PRIDELENIE FINANČNÝCH PROSTRIEDKOV V RÁMCI POLITIKY SÚDRŽNOSTI NA PROJEKTY ENERGETICKEJ ÚČINNOSTI V OBDOBÍ 2000 – 2013 A NA VYBRANÉ PROJEKTY V OBDOBÍ 2007 – 2011

PRÍLOHA II — DOBA NÁVRATNOSTI A ÚSPORY ENERGIE DOSIAHNUTÉ PROSTREDNÍCTVOM PROJEKTOV V ČESKEJ REPUBLIKE, TALIANSKU A LITVE

ODPOVEĎ KOMISIE

GLOSÁR

Energetická účinnosť: Energetická účinnosť znamená použitie menšieho množstva energetických vstupov pri rovnakej úrovni hospodárskej činnosti alebo služby. Investície do úspor energie a energetickej účinnosti poskytujú lepšiu hospodársku a spoločenskú návratnosť ako investície do dodávok energie. Prostredníctvom energetickej účinnosti sa zvyšuje potenciál pre hospodársky rast, zvyšuje sa konkurencieschopnosť podnikov, znižujú sa výdavky domácností na energiu, klesá závislosť od dovozu energie a znižujú sa emisie.

Energetický audit: Štandardný energetický audit pozostáva z komplexnej analýzy energetických systémov príslušného zariadenia. Zahŕňa predovšetkým vypracovanie referenčnej hodnoty pre spotrebu energie, posúdenie potenciálnych úspor energie a efektívnosti nákladov vhodne vybraných opatrení na úsporu energie.

Jednoduchá doba návratnosti: Doba návratnosti je jednou z metód hodnotenia efektívnosti nákladov. Je to čas, ktorý uplynie od počiatočnej investície do momentu, keď sú kumulované úspory dostatočné na splatenie počiatočnej investície.

Jednotky energie:

- o Tona ropného ekvivalentu (toe) je množstvo energie, ktoré sa uvoľní spálením jednej tony surovej ropy, približne 42 GJ.
- o Gigajoule (GJ)
- o Giga/mega/kilowatthodina (G/M/kWh)

Metodika výpočtu optimálnych nákladov pre budovy: Cieľom metodiky výpočtu optimálnych nákladov je vytvoriť právny rámec na zvýšenie minimálnych požiadaviek členských štátov na energetickú hospodárnosť budov s cieľom zabezpečiť, aby sa prijali všetky hospodársky racionálne opatrenia.

Nákladovo efektívne investície: Alternatíva najnižších možných nákladov pri dosiahnutí stanovenej výkonnosti alebo alternatíva najvyššej možnej výkonnosti pri stanovenej úrovni nákladov. Môže sa použiť aj na porovnanie a uprednostnenie alternatívnych projektov v rámci programu. (Kreith, F., Goswami Y. D., *Handbook of Energy Efficiency and Renewable Energy*, Taylor & Francis, Boca Raton, USA, 2007). Podmienkou v súvislosti s výdavkami EÚ je dosiahnuť najlepší vzťah medzi využívanými zdrojmi a dosiahnutými výsledkami (pozri článok 27 ods. 2 nariadenia o rozpočtových pravidlách).

Národný akčný plán energetickej účinnosti (NEEAP): Členské štáty musia vo svojich národných akčných plánoch energetickej účinnosti uviesť, ako plánujú do roku 2016 dosiahnuť orientačný cieľ úspor energie vo výške 9 %, ako sa požaduje v smernici Európskeho parlamentu a Rady 2006/32/ES o energetickej účinnosti konečného využitia energie a energetických službách. V NEEAP je potrebné uviesť plánované opatrenia na zlepšenie energetickej účinnosti a kroky na zabezpečenie súladu s ustanoveniami o vzorovej úlohe verejnej správy a poskytovaní informácií a poradenstva koncovým odberateľom.

Operačný program (OP): Dokument predložený členským štátom a prijatý Komisiou, v ktorom sa stanovuje stratégia rozvoja pomocou jednotného súboru priorít (v nariadení č. 1083/2006 uvedené pod označením „prioritné osi“), ktorá sa má realizovať s pomocou Kohézneho fondu.

Prioritné osi tvoria skupinu operácií, ktoré spolu súvisia a majú konkrétne merateľné ciele. Ďalej sa rozdeľujú na opatrenia. Opatrenia (v správe sú použité aj vo význame kroky alebo postupy) zahŕňajú projekt alebo súbor projektov, ktorý vyberie riadiaci orgán (podľa kritérií stanovených monitorovacím výborom) a realizuje jeden alebo viacerí príjemcovia.

Politika súdržnosti: Politika EÚ, ktorej cieľom je posilniť hospodársku, územnú a sociálnu súdržnosť v EÚ prostredníctvom zníženia rozdielov v rozvoji rôznych regiónov. Tento audit sa vzťahoval najmä na nasledujúce dva fondy:

- a) Európsky fond regionálneho rozvoja (EFRR), prostredníctvom ktorého sa investuje do infraštruktúry, vytvárajú sa alebo zachovávajú pracovné miesta a udržiavajú činnosti malých a stredných podnikov v oblasti miestneho rozvoja;
- b) Kohézny fond, prostredníctvom ktorého sa posilňuje hospodárska a sociálna súdržnosť financovaním projektov v oblasti životného prostredia a dopravy v členských štátoch, v ktorých je HNP na obyvateľa nižší ako 90 % priemerného HNP EÚ.

Riadiaci orgán: Vnútroštátny, regionálny alebo miestny orgán ustanovený členským štátom, ktorý Komisii predloží operačný program na schválenie a zodpovedá za jeho následné riadenie a vykonávanie.

ZHRNUTIE

I.

Hnacou silou súčasných politík energetickej účinnosti sú náklady na zvýšenú spotrebu energie, vyčerpávanie zásob fosílnych palív a vplyv ľudskej činnosti na zmenu globálnej klímy. Európska únia prostredníctvom svojich fondov politiky súdržnosti poskytla od roku 2000 takmer 5 mld. EUR na spolufinancovanie opatrení energetickej účinnosti v členských štátoch. Za riadne finančné hospodárenie týchto fondov v súlade so systémom zdieľaného hospodárenia zodpovedá Európska komisia a vnútroštátne a regionálne orgány.

II.

Európsky dvor audítorov posudzoval, či investície do energetickej účinnosti v rámci politiky súdržnosti boli nákladovo efektívne. V záujme zodpovedania tejto otázky Dvor audítorov zisťoval:

- a) či sa v rámci programovania a financovania stanovili vhodné podmienky pre zabezpečenie nákladovo efektívnych investícií do energetickej účinnosti,
- b) či boli projekty energetickej účinnosti budov verejnej správy nákladovo efektívne.

III.

Audit sa vykonal v Českej republike, Taliansku a Litve – v krajinách, ktoré z Kohézneho fondu a Európskeho fondu regionálneho rozvoja dostali najväčšie príspevky na opatrenia na zvýšenie energetickej účinnosti na programové obdobie 2007 – 2013 a do roku 2009 prideliť na projekty aj najvyššie sumy. V rámci auditu sa preskúmali štyri operačné programy a vzorka 24 investičných projektov v oblasti energetickej účinnosti budov verejnej správy.

ZHRNUTIE

IV.

Dvor audítorov konštatoval, že:

a) v rámci programovania a financovania neboli stanovené vhodné podmienky pre zabezpečenie nákladovo efektívnych investícií do energetickej účinnosti, keďže:

- v kontrolovaných operačných programoch chýbalo riadne posúdenie potrieb s cieľom určiť konkrétne odvetvia, v ktorých je možné dosiahnuť úspory energie, a možnosti pre nákladovo efektívne dosiahnutie týchto úspor, čím by sa zdôvodnili vybrané opatrenia a súvisiace náklady. Vnútroštátne orgány nezabezpečili, aby boli tieto operačné programy zahrnuté do národných akčných plánov energetickej účinnosti,
- hľadisko efektívnosti nákladov alebo najlepšieho vzťahu medzi vynaloženými zdrojmi a dosiahnutými výsledkami nebolo určujúcim faktorom, keď členské štáty prideľovali finančné prostriedky na opatrenia energetickej účinnosti a na konkrétne projekty. Rovnako nebolo ani súčasťou posúdenia Komisie pred schválením operačných programov,
- ukazovatele výkonnosti týkajúce sa opatrení energetickej účinnosti neboli vhodné na monitorovanie programov. V usmerneniach Komisie k monitorovaniu sa nestanovujú ukazovatele týkajúce sa energetickej účinnosti. Výsledky opatrení na zvýšenie energetickej účinnosti, ktoré predložili jednotlivé riadiace orgány, preto nie sú porovnateľné v rámci EÚ a nie je možné ich vykázať v súhrnnej hodnote,

b) kontrolované projekty energetickej účinnosti budov verejnej správy neboli nákladovo efektívne,

- hoci všetky kontrolované projekty dosiahli plánované hmotné výstupy, napríklad výmenu okien a dverí alebo tepelnú izoláciu stien a striech, náklady boli v pomere k potenciálnym úsporám energie vysoké. Dôležitejším kritériom než energetická účinnosť bola potreba renovovať budovy verejnej správy. Aj keď boli kontrolované projekty zamerané na úsporu energie a zvýšenie pohodlia, výsledný pomer medzi úsporou energie a súvisiacimi investičnými nákladmi nebol dobrý. Plánovaná doba návratnosti investícií bola v priemere zhruba 50 rokov, čo je veľmi dlho, pokiaľ sa berie do úvahy životnosť renovovaných prvkov, a dokonca celých budov,
- energetické audity buď neboli povinné (Taliansko, Litva), alebo ak boli povinné (Česká republika), investičné možnosti odporúčené na základe energetického auditu boli príliš nákladné. Pri 18 z 24 kontrolovaných projektov nebolo možné overiť skutočné úspory energie, pretože neboli spoľahlivo merané.

V.

Dvor audítorov Komisii odporúča zabezpečiť, aby financovanie opatrení na zvýšenie energetickej účinnosti v rámci politiky súdržnosti podliehalo riadnemu posúdeniu potrieb, pravidelnému monitorovaniu a aby sa v rámci nich používali porovnateľné ukazovatele výkonnosti, ako aj transparentné kritériá výberu projektov a štandardné investičné náklady na jednotku plánovanej úspory energie pri maximálnej prijateľnej jednoduchej dobe návratnosti.

ÚVOD

ENERGETICKÁ ÚČINNOSŤ

1. Vyššia energetická účinnosť znamená používanie menšieho množstva energetických vstupov pri zachovaní rovnakej úrovne hospodárskej činnosti alebo služieb. Opatrenia na zvýšenie energetickej účinnosti ponúkajú dosiaľ nevyužitú možnosť zníženia spotreby energie, pričom obmedzujú negatívny vplyv ľudskej činnosti a posilňujú energetickú bezpečnosť¹. Zvýšenie energetickej účinnosti je dôležité v bytových budovách, budovách verejnej správy a obchodných budovách, vo výrobnom odvetví, v oblasti dopravy a výroby a distribúcie energie.

2. Bežné investície do energetickej účinnosti zahŕňajú dodatočnú tepelnú izoláciu budov, energeticky účinné okná, termoreguláciu, modernizáciu systémov diaľkového vykurovania, priemyselné motory, elektrické a parné systémy, kombinovanú výrobu tepla a elektrickej energie a spätné získavanie energie z ventilačného vzduchu a odpadového a recyklovaného materiálu. V doprave sa môže dosiahnuť významný vplyv prostredníctvom zmeny spôsobu dopravy z cestnej na ostatné druhy² a prostredníctvom vyššej účinnosti palív.

3. Ako sa uvádza v **tabuľke 1**, potenciál energetickej účinnosti nie je zďaleka úplne vyčerpaný (Komisia posúdila pokrok prostredníctvom porovnania pôvodných prognóz z roku 2007 a najnovších z roku 2009). Investície do energetickej účinnosti brzdia mnoho faktorov. Najdôležitejšie sú vysoké počiatočné náklady a neistý prínos. Na investičné rozhodnutia majú vplyv ceny energií, regulačná neistota, dostupnosť dotácií a prístup k úveru. Tieto prekážky je možné odstrániť verejnými opatreniami zameranými na riešenie nedostatkov trhu a regulácie.

¹ KOM(2006) 545 v konečnom znení z 19. októbra 2006 – Akčný plán pre energetickú účinnosť: Využitie potenciálu.

² Tamtiež.

CIELE POLITIKY EÚ

4. Podpora energetickej účinnosti sa stanovuje v článku 194 ods. 1 Zmluvy o fungovaní Európskej únie v súvislosti s vytvorením a fungovaním vnútorného trhu a potrebou zachovať a zlepšiť životné prostredie. V roku 2007 si EÚ stanovila nezáväzný cieľ do roku 2020 dosiahnuť úspory vo výške 20 % v porovnaní s prognózou spotreby primárnej energie³. Podľa posúdenia súčasných politík, ktoré vykonala Komisia⁴ (vrátane politík vo fáze návrhu), však EÚ bez ďalších opatrení dosiahne do roku 2020 úspory celkovo len vo výške 9 % (pozri **tabuľku 1**). Väčšina ďalšieho úsilia o dosiahnutie cieľa vo výške 20 % bude potrebná v sektore domácností a treťom sektore (nebytové budovy a budovy verejnej správy)⁵. V súvislosti s novou energetickou stratégiou na roky 2011 – 2020 je potrebný pevnejší politický záväzok prostredníctvom jasného vymedzenia cieľa, ktorý je potrebné dosiahnuť, a prísnej kontroly dodržiavania právnych predpisov EÚ, ako sa ustanovuje vo vnútroštátnych právnych predpisoch⁶.

³ Závery predsedníctva zo zasadnutia Európskej rady v Bruseli 8. – 9. marca 2007, doc. 7224/1/07 REV 1. Tento cieľ znamená úsporu primárnej energie (hrubá domáca spotreba mínus spotreba na neenergetické účely) vo výške 368 miliónov ton ropného ekvivalentu (Mtoe) do roku 2020 v porovnaní s prognózou spotreby v danom roku vo výške 1842 Mtoe, z čoho vyplýva úroveň spotreby 1474 Mtoe. Tento cieľ potvrdila Európska rada v júni 2010 (17.6.2010 č.: EUCO 13/10) a je zahrnutý do smernice o energetickej účinnosti.

⁴ SEK(2011) 277 v konečnom znení z 8. marca 2011.

TABUĽKA 1

PLÁNOVANÝ VÝVOJ A POTENCIÁL NA ÚSPORY ENERGIE V ROKU 2020

	2020 (základná hodnota z roku 2007) (Mtoe)	2020 (základná hodnota z roku 2009) (Mtoe)	Očakávaný pokrok v roku 2020 bez ďalších opatrení (%)	Hospodársky potenciál (%) v roku 2020
	1	2	3 $[(2 - 1)/1 * 100]$	4
Hrubá domáca spotreba mínus konečná spotreba na neenergetické účely	1 842	1 678	- 9 %	- 20 % (cieľ EÚ)
Konečná spotreba energie, z toho:	1 348	1 214	- 10 %	- 19 %
Priemysel	368	327	- 11 %	- 13 %
Doprava	439	395	- 10 %	- 21 %
Sektor domácností	336	310	- 8 %	- 24 %
Tretí sektor	205	181	- 12 %	- 17 %
Transformácia, prenos a distribúcia energie	494	464	- 6 %	- 35 %

Zdroj: Pracovný dokument útvarov Komisie, Posúdenie vplyvu, Dokument sprevádzajúci smernicu Rady o energetickej účinnosti, ktorou sa menia a dopĺňajú a následne zrušujú smernica 2004/8/ES a smernica 2006/32/ES, SEK(2011) 779 v konečnom znení.

FINANČNÁ PODPORA V RÁMCI POLITIKY SÚDRŽNOSTI

5. EÚ má niekoľko výdavkových programov⁷ na podporu politiky energetickej účinnosti. Najdôležitejšie zdroje financovania sú fondy politiky súdržnosti (Európsky fond regionálneho rozvoja – EFRR a Kohézny fond). V programovom období 2000 – 2006 sa prostredníctvom EFRR a Kohézneho fondu poskytla podpora projektom v oblasti energetickej účinnosti vo výške 306 mil. EUR⁸. V programovom období 2007 – 2013 sa celkové plánované príspevky na energetickú účinnosť doteraz zvýšili zo 4 192 mil. EUR v roku 2008 na 5 078 mil. EUR v októbri 2012 (v *prílohe I* sa uvádza rozdelenie podľa členských štátov v období rokov 2000 – 2013). V programovom období 2014 – 2020 Komisia navrhla vyčleniť prostriedky vo výške viac ako 17 mld. EUR⁹.

ZDIELANÉ RIADENIE

6. Komisia v rámci politiky súdržnosti uverejňuje usmernenia pre vytvorenie operačných programov. Na začiatku programového obdobia prerokuje a schváli jednotlivé operačné programy navrhnuté členskými štátmi. Jej úlohou je takisto dohľad nad zriadením a činnosťou systémov hospodárenia a kontroly v členských štátoch. Jej hlavnou úlohou je monitorovať vykonávanie operačného programu, nezúčastňuje sa však na bežnom riadení jednotlivých projektov. Členské štáty predkladajú Komisii výročné správy o vykonávaní a Komisia je tiež činná v monitorovacích výboroch¹⁰. Komisia nesie konečnú zodpovednosť za plnenie rozpočtu¹¹.

⁵ Spotreba v bytových, nebytových budovách a budovách verejnej správy predstavuje približne 40 % spotreby energie a tieto budovy majú najväčší potenciál úspory energie. Štátom vlastnené alebo využívané budovy predstavujú približne 12 % plochy všetkých budov v EÚ a v pláne energetickej účinnosti sa zdôrazňuje význam opatrení energetickej účinnosti vo verejnom sektore (Zdroj: KOM(2006) 545 v konečnom znení). Je potrebné uviesť, že v tomto sektore na rozdiel od sektora dopravy, sú už dostupné technologické riešenia potrebné pre nízkouhlíkovú spoločnosť.

⁶ KOM(2010) 639 v konečnom znení z 10. novembra 2010 – Energia 2020 – Stratégia pre konkurencieschopnú, udržateľnú a bezpečnú energetiku.

⁷ Siedmy rámcový program v oblasti výskumu (RP7), Inteligentná energia – Európa (IEE) a finančný nástroj pre energetickú účinnosť (EEFF).

⁸ Európska komisia (2009), *Ex-post Evaluation of Cohesion Policy Programmes 2000-2006 Co-financed by the ERDF (Objectives 1 and 2) – Work Package 5B: Environment and Climate Change*, s. 43.

⁹ Podľa návrhu Komisie v rozvinutejších regiónoch a regiónoch s prechodným financovaním sa musí najmenej 80 % zdrojov EFRR zamerať na energetickú účinnosť a obnoviteľné zdroje energií, výskum a inovácie a konkurencieschopnosť MSP, z ktorých sa aspoň 20 % musí vynaložiť na energetickú účinnosť a obnoviteľné zdroje energie; v menej rozvinutých regiónoch sa musí prínajmenšom 50 % zdrojov EFRR zamerať na tieto tri oblasti, z čoho sa minimálne 6 % musí vynaložiť na energetickú účinnosť a obnoviteľné zdroje energie. (Zdroj: KOM(2011) 614 v konečnom znení zo 6. októbra 2011, s. 4).

¹⁰ Nariadenie Rady (ES) č. 1083/2006 z 11. júla 2006, ktorým sa ustanovujú všeobecné ustanovenia o Európskom fonde regionálneho rozvoja, Európskom sociálnom fonde a Kohéznom fonde a ktorým sa zrušuje nariadenie (ES) č. 1260/1999 (Ú. v. EÚ L 210, 31.7.2010, s. 25).

¹¹ Článok 17 ods. 1 Zmluvy o Európskej únii (Ú. v. EÚ C 326, 26.10.2012, s. 13) a článok 317 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (Ú. v. EÚ C 326, 26.10.2012, s. 47).

- 7.** Riadiace orgány, sprostredkovateľské orgány a certifikačné orgány na vnútroštátnej, regionálnej a miestnej úrovni riadia a monitorujú vykonávanie operačných programov¹². Riadiace orgány alebo sprostredkovateľské orgány vyberajú projekty a monitorujú ich realizáciu. Financovanie projektu musí spĺňať určité pravidlá a podmienky stanovené čiastočne na úrovni EÚ¹³ a čiastočne na úrovni členských štátov (stanovenie kritérií výberu projektov, posúdenie nákladov, prínosu a potenciálneho výnosu projektov, ako aj posúdenia vplyvu na hospodársku a sociálnu oblasť a na životné prostredie sa zvyčajne vykonáva na úrovni členského štátu, s výnimkou veľkých projektov v období 2007 – 2013, pri ktorých rozhodnutie o spolufinancovaní projektov prijíma Komisia).

¹² Súhrn právnych predpisov EÚ týkajúcich sa systémov riadenia a kontroly pomoci poskytnutej v rámci fondov politiky súdržnosti sú uvedené na webovej stránke: http://europa.eu/legislation_summaries/regional_policy/management/g24241_en.htm

¹³ Nariadenie (ES) č. 1083/2006.

ROZSAH AUDITU A AUDÍTORSKÝ PRÍSTUP

8. Hlavnou otázkou auditu bolo, či sú investície do energetickej účinnosti v rámci politiky súdržnosti nákladovo efektívne. V záujme zodpovedania tejto otázky Dvor audítorov preskúmal, či:
- sa v rámci programovania a financovania stanovili vhodné podmienky pre zabezpečenie nákladovo efektívnych investícií do energetickej účinnosti,
 - a či sú spolufinancované projekty pre budovy verejnej správy nákladovo efektívne.
9. Zodpovedanie otázky o programovaní a financovaní zahŕňalo analýzu príslušných operačných programov, ich predbežné posúdenie a stanovenie priorít politiky energetickej účinnosti na vnútroštátnej úrovni a v rámci jednotlivých odvetví hospodárstva. Takisto bola potrebná analýza plnenia národných cieľov v oblasti energetickej účinnosti a vplyvu fondov politiky súdržnosti na toto plnenie, dostupnosti vnútroštátneho a súkromného spolufinancovania a preskúmanie ostatných vnútroštátnych mechanizmov finančnej podpory.
10. Výsledky auditu uvedené v tejto osobitnej správe sa zakladajú na preskúmaní štyroch operačných programov financovaných prostredníctvom Kohézneho fondu alebo Európskeho fondu regionálneho rozvoja v Českej republike, Taliansku a Litve. Tri kontrolované operačné programy sú z programového obdobia 2007 – 2013¹⁴ a jeden z programového obdobia 2000 – 2006¹⁵. Do konca roka 2011 uvedené krajiny prideliť v rámci svojich príslušných operačných programov 1 199,3 mil. EUR na projekty energetickej účinnosti v rámci príslušných operačných programov (33 % celkovej sumy na projekty vybrané v tom čase v rámci prostriedkov vyčlenených na energetickú účinnosť z fondov politiky súdržnosti v programovom období 2007 – 2013, pozri tiež **prílohu I**).
11. V záujme zodpovedania otázky o efektívnosti nákladov projektov v oblasti budov verejnej správy sa v rámci auditu preskúmalo 24 dokončených investičných projektov v sektore budov verejnej správy. V rámci auditu projektov sa posúdili návrhy projektov a preskúmali výstupy a výsledky projektov s cieľom overiť efektívnosť ich nákladov.

¹⁴ OP Životné prostredie (Česká republika), Medziregionálny OP Energia (Taliansko) a OP Podpora súdržnosti (Litva).

¹⁵ OP Basilicata (Taliansko).

PRIPOMIENKY

PLÁNOVANIE A FINANCOVANIE

OPERAČNÉ PROGRAMY SA NEZAKLADALI NA RIADNOM POSÚDENÍ POTRIEB

- 12.** Operačné programy by sa mali zakladať na posúdení potrieb a v prípade opatrení energetickej účinnosti by mali zohľadňovať národné a regionálne akčné plány energetickej účinnosti. V rámci uvedeného posúdenia potrieb by sa mala posúdiť koncová spotreba energie vo všetkých odvetviach, určiť potenciál úspor energie v hospodárstve a stanoviť ciele a primerané metódy hodnotenia výsledkov plánu, ako to definuje a presadzuje Medzinárodná energetická agentúra¹⁶. Potenciál úspor energie by sa mal preskúmať, len ak je nákladovo efektívny.
- 13.** Komisia takisto nabáda členské štáty, aby zabezpečili úplné začlenenie príslušných investícií politiky súdržnosti do vnútroštátnych stratégií energetickej účinnosti a aby v prípade potreby konzultovali začlenenie príslušných opatrení do národných plánov energetickej účinnosti s riadiacimi orgánmi najmä na regionálnej a miestnej úrovni¹⁷.
- 14.** Kontrolované operačné programy zahŕňali viacero aktivít založených na strategických usmerneniach Spoločenstva, národných strategických referenčných rámcoch a národných strategických plánoch a prioritách. Prioritné osi energetickej účinnosti boli v súlade so strategickými usmerneniami Spoločenstva aj s národnými strategickými referenčnými rámcami, ich širšie usmernenia však neprispievali k použitiu operačných programov ako vhodných nástrojov hospodárskeho rozvoja, ako sa uvádza ďalej v texte.
- 15.** Vnútroštátne orgány neprepojili operačné programy s národnými akčnými plánmi energetickej účinnosti. Riadne posúdenie potrieb, ktoré by zahŕňalo podrobný opis a analýzu celkového potenciálu úspor energie v hospodárstve podľa odvetví a regiónov, určilo potenciál úspor energie v hospodárstve a stanovilo ciele a primerané postupy monitorovania plnenia cieľov programu sa nevykonalo pred žiadnym kontrolovaným operačným programom a ani nebolo súčasťou žiadneho operačného programu. Preto nebolo jasné, prečo by sa mali poskytnúť finančné prostriedky daným odvetviám a v akom rozsahu by bolo možné dosiahnuť potenciál úspor energie prostredníctvom existujúcich trhových nástrojov a verejných dotácií vrátane EFRR a Kohézneho fondu. Výsledkom je, že v operačných programoch sa neurčovali konkrétne odvetvia, v ktorých bolo možné dosiahnuť úspory energie, ani možnosti, ako úspory dosiahnuť, čím by sa odôvodnili vybrané opatrenia a ich náklady.

¹⁶ OECD/IEA (2008) *Energy Efficiency Policy Recommendations*, Paríž.

¹⁷ SEK(2009) 889 v konečnom znení, 23. jún 2009 – Zhrnutie celkového posúdenia všetkých 27 národných akčných plánov energetickej účinnosti v súlade s požiadavkami smernice 2006/32/ES o energetickej účinnosti u koncového odberateľa a o energetických službách, s. 47.

- 16.** Na ilustráciu sa v **tabulke 2** uvádza prehľad príspevku operačných programov k cieľom v oblasti úspor energie v uvedených troch kontrolovaných členských štátoch. Cieľovou úsporou energie v OP Životné prostredie (Česká republika) je 21,7 % cieľa úspory energie stanoveného v národnom akčnom pláne energetickej účinnosti do roku 2016. Predpokladalo sa, že v ostatných dvoch krajinách budú operačné programy hrať len malú úlohu. Pre OP Basilicata cieľ úspor energie nebol stanovený.
- 17.** Komisia pri schvaľovaní operačných programov nevyžadovala, aby členské štáty pri pridelení svojich prostriedkov na opatrenia na zvýšenie energetickej účinnosti použili výsledky posúdenia potrieb.

TABUĽKA 2

PLÁNOVANÝ PRÍNOS FONDŮ POLITIKY SÚDRŽNOSTI K CIEĽOM VYBRANÝCH ČLENSKÝCH ŠTÁTOV V OBLASTI ÚSPOR ENERGIE

Členský štát	Operačný program (pridelené finančné prostriedky na energetickú účinnosť)	Cieľ členského štátu v oblasti úspor energie do roku 2016 (v GJ) ako sa uvádza v NEEAP (2007)	Cieľ v oblasti úspor energie pre operačný program (v GJ)	%
Česká republika	Životné prostredie	7 143 120	1 550 000 (v roku 2007, pôvodne 430 000)	21,7 (6)
Taliansko	Basilicata	45 477 720	Nestanovený	NA
	MOP Energia		52 500	0,1
Litva	Podpora súdržnosti (obnova budov verejnej správy)	13 669 200	360 000	2,6

Zdroj: Operačné programy, NEEAP (2007), výpočet Európskeho dvora audítorov.

EFEKTÍVNOSŤ NÁKLADOV NEBOLA URČUJÚCIM FAKTOROM PRI PRIDELENÍ FINANČNÝCH PROSTRIEDKOV NA OPATRENIA ENERGETICKEJ ÚČINNOSTI

- 18.** V rámci analýzy efektívnosti nákladov sa porovnávajú náklady (investícií alebo iných druhov výdavkov) s predpokladanými dosiahnutými účinkami. Aspekty efektívnosti nákladov by mali byť hlavným určujúcim faktorom rozhodnutí o verejných výdavkoch.¹⁸ Konceptia nákladovej efektívnosti by sa mala použiť najmä pri stanovovaní priorít medzi projektmi energetickej účinnosti. Komisia zdôraznila, že cieľ dosiahnuť do roku 2020 úspory energie vo výške 20 % v porovnaní s prognózou spotreby EÚ sa môže dosiahnuť prostredníctvom zavedenia opatrení na zvýšenie efektívnosti nákladov, a to znamená, že realizované investície sa splatia zo znížených účtov za energie v lehote trvania opatrení na dosiahnutie úspor energie alebo často aj oveľa skôr¹⁹.
- 19.** Členské štáty sú povinné zabezpečiť, aby verejná správa prijímala opatrenia na zvýšenie energetickej účinnosti, pričom zameranie je na nákladovo efektívne opatrenia, ktoré vytvárajú najväčšie úspory energie v čo najkratšom čase²⁰. Vzhľadom na nízku úroveň prognózy dosiahnutia cieľa úspor vo výške 20 % (pozri bod 4) by cieľom pridelenia finančných prostriedkov a výberu projektov malo byť dosiahnutie čo najväčšej efektívnosti nákladov (v **rámčeku** sú aktuálne postupy, ktoré uvádza Belgicko a Dánsko).

¹⁸ Článok 27 ods. 1 a článok 27 ods. 2 nariadenia Rady (ES, Euratom) č. 1605/2002 z 25. júna 2002 o rozpočtových pravidlách, ktoré sa vzťahujú na všeobecný rozpočet Európskych spoločenstiev (Ú. v. ES L 248, 16.9.2002, s. 1).

¹⁹ SEK(2011) 277 v konečnom znení.

²⁰ Článok 5 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2006/32/ES z 5. apríla 2006 o energetickej účinnosti konečného využitia energie a energetických službách, a ktorou sa zrušuje smernica Rady 93/76/EHS (Ú. v. EÚ L 114, 27.4.2006, s. 64).

RÁMČEK

PRÍKLADY POUŽITIA HĽADISKA EFEKTÍVNOSTI NÁKLADOV V DVOCH ČLENSKÝCH ŠTÁTOCH

V Belgicku sa v rámci flámskeho regionálneho akčného plánu s názvom Hospodárenie s energiou v budovách flámskej vlády musia všetky regionálne investície s dobou návratnosti sedem rokov alebo menej realizovať v lehote troch rokov. V lehote piatich rokov sa musí posúdiť prvá fáza s cieľom zistiť, či a ako sa môže realizovať druhá fáza investícií s dobou návratnosti desať alebo menej rokov. V Dánsku musia štátne inštitúcie realizovať opatrenia na dosiahnutie úspor energie s dobou návratnosti do piatich rokov²¹.

²¹ *Flemish Energy Efficiency Action Plan* (Flámsky akčný plán energetickej účinnosti) (2007) a *Action Plan for Renewed Energy-Conservation* (Akčný plán pre uchovanie energie z obnoviteľných zdrojov) (2005), Dánsko (www.ec.europa.eu/energy).

20. Efektívnosť nákladov nebola v nijakom kontrolovanom operačnom programe rozhodujúcim faktorom v súvislosti s pridelením finančných prostriedkov na investície do energetickej účinnosti. Riadiace orgány uviedli, že o vyčlenení finančných prostriedkov z politiky súdržnosti na projekty energetickej účinnosti sa rozhodovalo na základe odhadu spotreby energie, ktorý vykonala vláda, a jej plánovaného zníženia vládou, a v určitom rozsahu takisto na základe modelu čerpania finančných prostriedkov v regiónoch v predchádzajúcom programovom období. Odhad však nezahŕňal prognózu investičných nákladov na uvedené zníženie. V kontrolovaných operačných programoch nebola uvedená analýza, ktorá by ujasnila, ako sa pridelovali finančné prostriedky na jednotlivé priority alebo opatrenia.

21. Komisia pri posúdení operačných programov nevyžadovala, aby členské štáty odôvodnili pridelenie svojich prostriedkov na opatrenia energetickej účinnosti na základe ich nákladovej efektívnosti ani nezohľadnila túto požiadavku v rámci medziútvarových porád a v svojich pripomienkach k návrhom operačných programov predložených riadiacimi orgánmi na schválenie.

22. Očakávalo sa, že na základe pôvodného znenia OP Životné prostredie (Česká republika) vzniknú investičné náklady vo výške 722 EUR na každý usporený GJ, a na základe toho bola jednoduchá doba návratnosti 61 rokov (prostredníctvom druhého prerozdelenia prostriedkov sa náklady znížili na 339 EUR/GJ a doba návratnosti sa skrátila na 28 rokov)²². Ukazovatele výkonnosti a ich hodnoty neboli v Taliansku spoľahlivé. Ukazovateľ úspor energie v rámci OP Basilicata na obdobie 2000 – 2006 sa vzťahoval len na bytové budovy. V rámci MOP Energia bol cieľ úspor energie nízky a na základe toho bola doba návratnosti veľmi dlhá (od 288 do 444 rokov v závislosti od cien energie). V rámci OP Podpora súdržnosti (Litva) sa náklady na 1 GJ usporenej energie odhadovali na 861 EUR s dobou návratnosti od 72 do 96 rokov v závislosti od cien energie (pozri **tabuľku 3**). Doby návratnosti sú vzhľadom na životnosť renovovaných stavebných prvkov a samotných budov veľmi dlhé.

NEDOSTATKY KRITÉRIÍ VÝBERU PROJEKTOV

23. Kritériá výberu, ktoré používajú riadiace orgány, by mali byť transparentné a mali by zabezpečiť, aby sa podporovali nákladovo efektívne projekty v oblasti energetickej účinnosti. Prostredníctvom týchto kritérií by sa mala stanoviť norma alebo schválená hodnota pre každý vybraný parameter, napríklad (maximálna) jednoduchá doba návratnosti investície alebo náklady na každú jednotku usporenej energie, a na základe toho by bolo možné zamerať priame finančné prostriedky na nákladovo efektívne investície.

²² Na porovnanie, ročný český štátny program na podporu úspor energie a využívania obnoviteľných zdrojov energie, v súčasnosti program EFEKT, sa vykonáva od roku 1991. Jednoduchá doba návratnosti investícií bola od päť rokov (priemysel), sedem rokov (tretí sektor) do 21 rokov (domácnosti) s priemernými nákladmi na 1 GJ usporenej energie vo výške 74 EUR v období 2005 – 2007.

- 24.** Riadiace orgány sa neusilovali zabezpečiť, aby vybrané projekty dosiahli čo najlepší pomer medzi znížením spotreby energie a realizovanými investíciami. Z použitých kritérií výberu vyplýva mnoho nedostatkov, ako sa uvádza v ďalších bodoch.
- 25.** V rámci OP Životné prostredie (Česká republika) boli kritériá výberu objektívne a transparentné a pomohli potenciálnym príjemcom predvídať, či budú úspešní. Každý návrh projektu sa porovnal s dvomi ekologickými kritériami (náklady na 1 GJ usporenej energie a ročné náklady na zníženie emisií CO₂) a tromi technickými kritériami (percentuálny podiel úspor energie v porovnaní s pôvodnou situáciou, náklady na obnovu a energetický štandard dosiahnutý po dokončení projektu). Navyše sa plánované päťročné úspory energie odpočítali od celkových oprávnených nákladov na projekt. Hoci boli kritériá výberu projektu objektívne a zahŕňali náklady na 1 GJ usporenej energie, prijateľná hodnota bola od 200 do 560 EUR/GJ, a z toho vyplývala doba návratnosti od 17 do 47 rokov, ktorá je oveľa dlhšia než v rámci štátnych programov (pozri poznámku pod čiarou 22).

TABUĽKA 3

NÁKLADY NA 1 GJ USPORENEJ ENERGIE V ŠTYROCH KONTROLOVANÝCH OPERAČNÝCH PROGRAMOCH

Členský štát	Operačný program (pridelené finančné prostriedky na energetickú účinnosť)	Cieľ v oblasti úspor energie pre operačný program (v GJ)	Rozpočet (v mil. EUR)	Náklady na 1 GJ usporenej energie (v EUR)	Návratnosť (v rokoch)
Česká republika	Životné prostredie	1 550 000 (430 000) ¹	525 (310) ¹	339 (722) ¹	28 (61) ¹
Taliansko	Basilicata	Nestanovený	26 (17) ¹	NA	NA
	MOP Energia	52 500	764	14 560	288 – 444
Litva	Podpora súdržnosti	360 000	310	861	72 – 96

¹ Po prerozdelení finančných prostriedkov.
Zdroj: Operačné programy, výpočty Dvora audítorov.

- 26.** V rámci OP Basilicata (Taliansko) prijal riadiaci orgán ako jediné hodnotiace kritérium pomer medzi odhadovaným množstvom energie usparenej počas trvania investície a celkovými oprávnenými nákladmi. Riadiaci orgán vypočítal množstvo usparenej energie. Riadiaci orgán mal v úmysle na základe tohto pomeru vybrať projekty, ktoré by potenciálne zaistili najvyššiu návratnosť celkových nákladov na projekt. Keďže pri výpočte sa nebral do úvahy skutočný stav príslušných budov (t. j. ich energetická trieda alebo skutočná spotreba energie), a výpočet sa preto zakladal na odhadoch úspor energie a nie na spoľahlivých údajoch z energetických auditov, je ťažké dospieť k záveru o tom, či vybrané projekty ponúkli nákladovo efektívne riešenia.
- 27.** V rámci MOP Energia (Taliansko) riadiaci orgán požadoval, aby projekt, ktorý bude vybraný, bol príkladného charakteru, bol zlučiteľný s MOP a cieľmi regionálnych plánov v oblasti energie, „pripravený“ (začať činnosť) a inovačný, pokiaľ ide o technológie a materiály, kým množstvo usparenej energie a vzniknuté náklady a pomer medzi nimi neboli určujúcim faktorom výberu.
- 28.** V rámci OP Podpora súdržnosti (Litva) sa na podobné projekty v sektore budov verejnej správy použili na regionálnej a vnútroštátnej úrovni odlišné kritériá výberu projektu. V dvoch z troch opatrení sa nevyžadoval energetický audit, aj keď spotreba energie bola hlavným kritériom výberu. Preto sa na financovanie vybrali projekty vzťahujúce sa na budovy verejnej správy s najvyššou spotrebou energie. Pomocou kritérií, ktoré nezahŕňajú náklady na úspory energie, však nie je možné určiť, ktorá budova bude mať najlepší pomer medzi úsporami energie a nákladmi, a nákladovo efektívne projekty budú preto ich výsledkom iba náhodne.

NEDOSTATOČNÉ UKAZOVATELE VÝKONNOSTI A MONITOROVANIE

- 29.** V rámci riadenia akéhokoľvek výdavkového programu alebo rozvojového projektu by sa mali stanoviť primerané ciele a objektívne overiteľné ukazovatele ich dosiahnutia. V súvislosti s investíciami do energetickej účinnosti v rámci politiky súdržnosti by mali riadiace orgány zaviesť systém súvisiacich a merateľných ukazovateľov výkonnosti²³. S pomocou Komisie by mali uverejniť príslušné usmernenia s cieľom umožniť monitorovanie výsledkov projektov, ako napríklad množstvo usparenej energie a náklady na ňu, a ich prínosu k dosiahnutiu cieľov politiky v oblasti energetickej účinnosti. Je potrebné, aby získané údaje mali prijateľnú kvalitu z hľadiska relevantnosti, porovnateľnosti a spoľahlivosti²⁴.

²³ V článku 27 ods. 3 nariadenia (ES, Euratom) č. 1605/2002 sa stanovuje, že pre všetky typy činností, na ktoré sa vzťahuje rozpočet EÚ, sa stanovujú špecifické, merateľné, dosiahnuteľné, súvisiace a časovo ohraničené ciele. Dosahovanie týchto cieľov sa monitoruje na základe ukazovateľov výkonnosti.

²⁴ Stanovisko Dvora audítorov č. 7/2011 (Ú. v. EÚ C 47, 17.2.2012, s. 1).

- 30.** Riadiacim orgánom chýbali pri vypracovaní operačného programu základné údaje o potenciáli úspor energie v sektoroch vybraných na investovanie. Tvorcovia politik nemali bez týchto údajov informácie, aby odhadli, do akej miery môže program prispieť k dosiahnutiu cieľa politiky, a preto nemohli rozhodnúť o prípadnom financovaní programu.
- 31.** Ukazovatele výkonnosti vzťahujúce sa na opatrenia na zvýšenie energetickej účinnosti neboli vhodné na riadne monitorovanie programov. Aj keď použitie ukazovateľov výkonnosti bolo pre riadiace orgány povinné, nebol stanovený typ ukazovateľov. Z toho vyplýva, že kontrolované riadiace orgány používali odlišné postupy a jednotky merania. Výsledky opatrení na zvýšenie energetickej účinnosti preto nie sú porovnateľné v rámci EÚ a nie je možné ich vykázat v súhrnnej hodnote.
- 32.** V rámci OP Životné prostredie (Česká republika) bolo ukazovateľom pri opatrení energetickej účinnosti celkové množstvo energie v GJ usporenom prostredníctvom opatrenia. Údaje sa predkladali na úrovni projektu a potom sa zhrnuli. Tieto údaje boli presné a spoľahlivé, keďže ich vypočítali certifikovaní audítori vykonávajúci energetický audit. Pre projekty však boli záväznými len ciele technického výstupu (vymenené okná a dvere, tepelne izolované steny a strechy v m²), ciele úspor energie záväznými neboli.
- 33.** V Taliansku sa neurčila ani referenčná hodnota potenciálu úspor energie, ani postup merania. V rámci OP Basilicata sa za hmotný ukazovateľ výstupu úspor energie považoval počet projektov a ukazovateľ výsledku (úspory energie v GJ/rok) sa zakladal na teoretických odhadoch. Výsledkom chýbajúcich základných údajov v rámci MOP Energia boli nespoľahlivé ukazovatele vplyvu. V súvislosti s ukazovateľmi výsledku a hmotného výstupu chýbal postup merania, preto ich cieľové hodnoty neboli odôvodnené.
- 34.** V rámci OP Podpora súdržnosti (Litva) sa stanovili ukazovatele pre operačný program, jeho prioritné osi a opatrenia. Zvýšenie alebo zníženie dostupného financovania pre energetickú účinnosť nie vždy viedlo k zmene hodnoty ukazovateľov, ako by sa normálne očakávalo. Na úrovni prioritnej osi sa ukazovatele vzťahovali na zníženie energetickej náročnosti a na úrovni opatrenia sa ukazovatele vzťahovali na počet projektov a množstvo usporanej energie, nie však na náklady na úspory energie.

35. V monitorovacích usmerneniach Komisie sa neuvádzali odporúčané alebo záväzné ukazovatele týkajúce sa energetickej účinnosti²⁵. Navyše fondy politiky súdržnosti podporujú lepšiu energetickú účinnosť nielen v rámci kategórie energetickej účinnosti, ale aj v mnohých ďalších (elektrická energia, plyn, ropné produkty a jednotlivé druhy infraštruktúry). Komisia nemonitoruje prínos týchto opatrení k dosiahnutiu cieľa úspor energie do roku 2020 ani neplánuje použitie uvedených ukazovateľov účinnosti v oblasti energetickej účinnosti²⁶.

²⁵ Pracovný dokument Komisie č. 2 – Nové programové obdobie 2007 – 2013, orientačné usmernenie k metódam hodnotenia: ukazovatele monitorovania a hodnotenia, august 2006.

²⁶ Pracovný dokument Komisie, Ukazovatele a ciele výstupu: smerom k novému systému monitorovania a hodnotenia politiky súdržnosti EÚ, jún 2011, neuvverejnený.

REALIZÁCIA PROJEKTOV TÝKAJÚCICH SA BUDOV VEREJNEJ SPRÁVY

ENERGETICKÁ ÚČINNOSŤ NEBOLA HLAVNÝM CIEĽOM

36. Mestá a regióny by mali mať plány založené na posúdení potrieb, do ktorých by mali zahrnúť zoznamy všetkých svojich budov a ich náklady na energiu, a uprednostniť tie, ktoré majú najväčší potenciál úspor energie. V rámci tejto stratégie by sa uprednostnilo financovanie opatrení na zvýšenie energetickej účinnosti v budovách s najvyšším potenciálom úspor energie.
37. Mestá alebo regióny nemali plány založené na riadnom posúdení potrieb. Podľa riadiacích orgánov sa budovy spravidla považovali za pripravené na financovanie, ak by bola potrebná ich renovácia a ak by ich dokumentácia bola v súlade s požiadavkami.
38. Projekty vybrané na financovanie nemali racionálne ciele, pokiaľ ide o efektívnosť nákladov, t. j. náklady na jednotku usporenej energie. Ich cieľom bola úspora energie a zvýšenie pohodlia, na financovanie však neboli vybrané na základe svojho potenciálu priniesť finančné výhody prostredníctvom úspor energie a na základe toho kompenzovať vzniknuté náklady (v **prílohe II** sú uvedené doby návratnosti kontrolovaných projektov).
39. Nijaká z kontrolovaných krajín neschválila nákladovo optimálne minimálne požiadavky energetickej účinnosti budov a stavebných prvkov ani systematicky nezberala údaje o profiloch spotreby energie existujúcich budov. Aj keď sa v rámci vnútroštátnych stavebných noriem stanovujú limity pre tepelné hodnoty budov a stavebných materiálov, príjemcovia uplatnili rôzne prístupy, technológie a materiály s cieľom dosiahnuť rôzne stupne energetickej hospodárnosti.

40. Riadiace orgány neposkytli usmernenia pre vykonávanie opatrení na zvýšenie energetickej účinnosti, ako napríklad špecifikácie týkajúce sa prác, použité technológie a náklady alebo optimálny pomer medzi nákladmi a príjmami, ktorý sa má dosiahnuť.

ENERGETICKÉ AUDITY NEBOLI VŽDY POVINNÉ ALEBO NEDOSAHOVALI DOSTATOČNÚ KVALITU

41. Štandardný energetický audit zahŕňa stanovenie referenčnej hodnoty pre spotrebu energie zariadenia, hodnotenie úspor energie a efektívnosť nákladov vhodne vybraného opatrenia na zachovanie energie, a mal by sa vykonať pred rozhodnutím o financovaní. Audítor vykonávajúci energetický audit by mal navrhnúť len možnosti, ktoré vedú k súladu s existujúcimi technickými normami. Komisia podporuje energetické audity, keďže môžu byť vhodným nástrojom na zabezpečenie úspor energie, najmä v budovách a priemysle. Viaceré členské štáty preto zaviedli do verejnej správy energetické audity a stanovili ich za povinné²⁷.
42. V Českej republike boli energetické audity povinné v súvislosti s budovami verejnej správy so spotrebou energie vyššou ako 1500 GJ/rok. Prijemcovia sa plne spoliehali na odporúčania vyplývajúce z týchto auditov. Audítor vykonávajúci energetický audit spravidla odporúchal veľmi nákladnú investičnú možnosť, pretože sa predpokladalo, že prinesie vyššie úspory energie ako lacnejšie možnosti. Nebola navrhnutá žiadna nákladovo efektívna možnosť.
43. V Taliansku sa pred začatím projektu nevykonala žiadna energetická audity. Prijemca projektu nebol povinný monitorovať spotrebu energie pred vykonaním projektu a ani po jeho dokončení.
44. V Litve neboli energetické audity dostatočne podrobné, pokiaľ ide o údaje meraní týkajúce sa budov pred renováciou. Preto nebolo možné overiť skutočné prínosy projektov²⁸. Podobné problémy sa uvádzajú v monitorovacej správe o vykonávaní programu renovácie bytových budov²⁹. Navyše pred realizáciou projektu nebolo potrebné základné posúdenie energetickej hospodárnosti. Energetické audity pred začatím projektu sa vykonali len v prípade dvoch z ôsmich kontrolovaných projektov a v súvislosti s ostatnými šiestimi sa vykonala energetická audity po začatí renovácie.

²⁷ SEC(2009) 889 final, s. 36 a 59.

²⁸ To nie je potrebné podľa metodiky pre energetické audity a audity zdrojov energie a používania studenej vody v budovách verejnej správy, schválenej nariadením ministerstva hospodárstva č. 4 – 184 z 29. apríla 2008.

²⁹ Monitorovanie programu modernizácie bytových budov. Inštitúcia verejnej správy „Kompetencijų centras“, zadal HUDA, 2009.

VÝSLEDKOM PROJEKTOV BOLI HNOTNÉ VÝSTUPY, NO NÁKLADY VO VZŤAHU K POTENCIÁLNEJ ÚSPORE ENERGIE BOLI VYSOKÉ

- 45.** Výsledkami všetkých kontrolovaných projektov boli ich hmotné výstupy (napr. vymenené okná a dvere, tepelne izolované steny a strecha) v primeranom štandarde a plánovanej kvalite. Všetky kontrolované projekty mali prínos, ako napríklad údržba budov a väčšie pohodlie (napr. zníženie hluku, infiltrácia vody/vzduchu) alebo dôslednejšie dodržiavanie súčasných právnych požiadaviek v oblasti bezpečnosti (napr. únikové východy).
- 46.** V prípade 18 z 24 kontrolovaných projektov riadiace orgány nemohli uviesť, do akej miery projekty splnili svoje ciele v oblasti úspor energie, pretože sa nevykonali spoľahlivé merania úspor energie. V rámci operačných programov kontrolovaných v Taliansku a Litve vykonal riadiaci orgán alebo príjemca iba odhad výsledných úspor energie. Len v Českej republike vykonali merania kvalifikovaní audítori vykonávajúci energetický audit. Konečné výsledky projektov v Českej republike a Litve by sa mali posúdiť tri roky od skončenia projektu. Monitorovací systém však v čase auditu ešte nebol funkčný.
- 47.** Podľa predbežných správ audítorov vykonávajúcich energetický audit všetky kontrolované projekty v Českej republike okrem jedného dosiahli svoje ciele zníženia spotreby energie³⁰, pričom skutočné úspory energie boli vyššie ako sa plánovalo. Všetky kontrolované projekty však boli nákladné, doba návratnosti investícií prevyšovala životnosť jednotlivých stavebných prvkov alebo budov. Doba návratnosti v súvislosti s kontrolovanými projektmi bola v rozmedzí od 27 do 148 rokov, s priemerom 52 rokov.
- 48.** V rámci OP Basilicata (Taliansko) nebolo možné spoľahlivo posúdiť prínos kontrolovaných projektov. Nevykonali sa energetické audity a pred začatím projektov ani po ich skončení sa nezberali údaje o spotrebe energie. Plánované priemerné náklady na úsporu 1 GJ v šiestich kontrolovaných projektoch mali byť 252 EUR. V prípade piatich zo šiestich projektov príjemcovia poskytli audítorom niekoľko údajov o spotrebe energie, z ktorých vyplýva, že priemerná doba návratnosti projektov by mohla byť približne 50 rokov.

³⁰ Projekt Kladno.

- 49.** V rámci MOP Energia (Taliansko) sa do konca roka 2011 dokončil len jeden projekt³¹. V prihláške projektu sa výnosy odhadovali na 1 mil. EUR ročne, a na základe toho by bola jednoduchá doba návratnosti desať rokov. Odhaduje sa, že prostredníctvom projektu sa po jeho dokončení dosiahnu úspory približne 500 000 EUR ročne (príjemca urobil v prihláške projektu chybu vo výpočte), a z toho vyplýva jednoduchá doba návratnosti 19 rokov.
- 50.** V Litve (OP Podpora súdržnosti) boli skutočné investičné náklady kontrolovaných projektov v rozmedzí od 56 do 488 EUR/m² vykurovanej plochy, t. j. niekoľkokrát vyššie ako 31,85 EUR/m², ako sa uvádza v prognóze v národnom akčnom pláne energetickej účinnosti na obdobie rokov 2006 – 2010. V prípade piatich z ôsmich kontrolovaných projektov sa tvrdilo, že dosiahli plánované úspory energie³², tieto úspory však neboli spoľahlivo zmerané. V troch prípadoch sa výsledky ešte nemerali³³. Plánovaná jednoduchá doba návratnosti kontrolovaných projektov bola v rozmedzí od 8 do 156 rokov, s priemerom 58 rokov (výsledky všetkých kontrolovaných projektov sú uvedené v **prílohe II**).

³¹ Projekt pre Cardarelliho nemocnicu, Neapol.

³² Projekty pre univerzitné kliniky v mestách Palanga, Gargzdai, Garliava, Alytus a Vilnius.

³³ Projekty Klaipeda, onkológia v Kaunase a Vilnius Mykolas Marcinkevicius.

ZÁVERY A ODPORÚČANIA

- 51.** V rámci programovania a financovania neboli stanovené vhodné podmienky, ktoré by umožnili nákladovo efektívne investície do energetickej účinnosti z fondov politiky súdržnosti, pretože:
- v kontrolovaných operačných programoch chýbalo riadne posúdenie potrieb s cieľom určiť konkrétne odvetvia, v ktorých je možné dosiahnuť úspory energie, a možnosti pre nákladovo efektívne dosiahnutie týchto úspor, čím by sa zdôvodnili vybrané opatrenia a súvisiace náklady. Vnútroštátne orgány nezabezpečili, aby boli tieto operačné programy zahrnuté do národných akčných plánov energetickej účinnosti (pozri body 12 až 17);
 - hľadisko efektívnosti nákladov alebo najlepšieho vzťahu medzi vynaloženými zdrojmi a dosiahnutými výsledkami nebolo určujúcim faktorom, keď členské štáty pridelovali finančné prostriedky na opatrenia energetickej účinnosti a na konkrétne projekty. Rovnako nebolo ani súčasťou posúdenia Komisie pred schválením operačných programov (pozri body 18 až 22, 23 až 28);
 - ukazovatele výkonnosti týkajúce sa opatrení energetickej účinnosti neboli vhodné na monitorovanie programov. V usmerneniach Komisie k monitorovaniu sa nestanovujú ukazovatele týkajúce sa energetickej účinnosti. Výsledky opatrení na zvýšenie energetickej účinnosti, ktoré predložili jednotlivé riadiace orgány, preto nie sú porovnateľné v rámci EÚ a nie je možné ich vykázať v súhrnnej hodnote (pozri body 29 až 35).
- 52.** Kontrolované projekty energetickej účinnosti budov verejnej správy neboli nákladovo efektívne:
- hoci všetky kontrolované projekty dosiahli plánované hmotné výstupy, napríklad výmenu okien a dverí alebo tepelnú izoláciu stien a striech, náklady boli v pomere k potenciálnym úsporám energie vysoké. Dôležitejším kritériom než energetická účinnosť bola potreba renovácie budov verejnej správy. Aj keď boli kontrolované projekty zamerané na úsporu energie a zvýšenie pohodlia, výsledný pomer medzi úsporou energie a súvisiacimi investičnými nákladmi nebol dobrý. Plánovaná doba návratnosti investícií bola v priemere zhruba 50 rokov, čo je veľmi dlho, pokiaľ sa berie do úvahy životnosť renovovaných prvkov, a dokonca celých budov (pozri body 18 až 22, 23 až 28, 36 až 40, 45 až 50);
 - energetické audity buď neboli povinné (Taliansko, Litva), alebo, ak boli povinné (Česká republika), investičné možnosti odporučené na základe energetického auditu boli príliš nákladné. Pri 18 z 24 kontrolovaných projektov nebolo možné overiť skutočné úspory energie, pretože neboli spoľahlivo merané (pozri body 41 až 44).

ODPORÚČANIA

Komisia by mala prijať potrebné iniciatívy, vrátane predloženie ďalších návrhov nariadení v nasledujúcom programovom období, aby sa zabezpečilo, že pri financovaní opatrení energetickej účinnosti v rámci politiky súdržnosti v nadchádzajúcom programovom období bude povinné:

- 1) vypracovať riadne posúdenie potrieb na úrovni programu. V rámci neho by sa mala posúdiť spotreba energie koncovými odberateľmi vo všetkých odvetviach, určiť potenciál úspor energie hospodárstva a stanoviť ciele a primerané metódy na vyhodnotenie výsledkov energetického plánu. Pre každé odvetvie by sa tiež mali určiť nákladovo efektívne riešenia;
- 2) vykonávať pravidelné monitorovanie a používať porovnateľné ukazovatele výkonnosti. V súvislosti s každým operačným programom zameraným na projekty energetickej účinnosti by sa mal pravidelne monitorovať vývoj nákladov na jednotku usporenej energie a plánovaná a v rámci operačného programu dosiahnutá doba návratnosti. Takisto je potrebné, aby získané údaje mali prijateľnú kvalitu, pokiaľ ide o relevantnosť, porovnateľnosť a spoľahlivosť. Vnútroštátne orgány by mali zbierať údaje o úsporách energie, ktoré sa dosiahli prostredníctvom opatrení podporovaných z fondov politiky súdržnosti a Komisia by mala tieto údaje zhrnúť. Mal by sa určiť prínos fondov politiky súdržnosti k dosiahnutiu cieľa úspor vo výške 20 % primárnej spotreby energie EÚ do roku 2020;
- 3) uplatňovať transparentné kritériá výberu projektov a používať štandardné investičné náklady na jednotku usporenej energie (pomocou jednotnej metodiky a jednotky merania). Komisia by mala stanoviť maximálnu prijateľnú jednoduchú dobu návratnosti na základe bežnej lehoty odpisovania investícií do energetickej účinnosti. To je možné podporiť zavedením nákladovo optimálnych úrovni referenčných budov v členských štátoch, ktoré dodržiavajú smernicu 2010/31/EÚ o energetickej hospodárnosti budov. Energetické audity by sa mali uplatňovať ako prvá požiadavka výberu projektov energetickej účinnosti v prípade, keď sa na vnútroštátnej úrovni nestanovili referenčné nákladovo optimálne úrovne pre budovy.

Túto správu prijala komora II, ktorej predsedá Harald NOACK, člen Dvora audítorov, v Luxemburgu na svojom zasadnutí dňa 14. novembra 2012.

Za Dvor audítorov

Vítor Manuel da SILVA CALDEIRA
predseda

PRIDELLENIE FINANČNÝCH PROSTRIEDKOV V RÁMCI POLITIKY SÚDRŽNOSTI NA PROJEKTY ENERGETICKEJ ÚČINNOSTI V OBDOBÍ 2000 – 2013 A NA VYBRANÉ PROJEKTY V OBDOBÍ 2007 – 2011

Členský štát	Pridelená suma 2000 – 2006 (EUR)	Pridelená suma 2007 – 2013 (EUR)	Celkové pridelené finančné prostriedky v členskom štáte 2000 – 2013 (EUR)	Celkové pridelené finančné prostriedky v členskom štáte/celkové pridelené finančné prostriedky (%)	Vybrané projekty 2007 – 2011 (EUR)	Vybrané projekty 2007 – 2011 (%)
Česká republika ¹	9 225 386	942 214 473	951 439 859	17,7	342 658 632	36,4
Taliansko	35 298 133	838 592 232	873 890 365	16,2	417 305 116	49,8
Poľsko ¹	11 410 880	499 012 133	510 423 013	9,5	389 379 855	78,0
Litva ¹	31 815 678	370 508 149	402 323 827	7,5	439 300 937	118,6
Nemecko	11 969 823	373 182 646	385 152 469	7,1	307 047 003	82,3
Maďarsko ¹	7 181 475	328 531 227	335 712 702	6,2	163 856 263	49,9
Francúzsko	25 596 690	291 167 688	316 764 378	5,9	177 008 914	60,8
Bulharsko ²	0	258 104 621	258 104 621	4,8	74 144 427	28,7
Rumunsko ²	0	253 241 727	253 241 727	4,7	60 131 969	23,7
Spojené kráľovstvo	23 362 973	150 657 204	173 420 177	3,2	167 360 699	111,1
Španielsko	39 941 325	110 048 101	146 803 260	2,7	33 326 165	30,3
Cezhraničná spolupráca EÚ	4 029 659	119 642 025	123 671 684	2,3	164 027 992	137,1
Grécko	42 623 511	71 170 000	113 793 511	2,1	492 363 482	691,8
Slovinsko ¹	0	105 700 000	105 700 000	2,0	73 707 906	69,7
Lotyšsko ¹	21 048 774	60 220 000	81 268 774	1,5	106 078 878	176,2
Slovensko ¹	1 334 466	78 584 184	79 918 650	1,5	64 760 737	82,4
Portugalsko	0	74 200 883	74 200 883	1,4	49 599 067	66,8
Írsko	22 864 270	19 000 000	41 864 270	0,8	22 346 186	117,6
Holandsko	793 076	34 250 000	35 043 076	0,7	19 917 049	58,2
Estónsko ¹	2 568 584	28 760 241	31 328 825	0,6	27 844 967	96,8
Fínsko	190 740	24 243 917	24 434 657	0,5	6 926 847	28,6
Belgicko	5 271 426	18 976 147	24 247 573	0,5	9 375 338	51,0
Malta ¹	0	12 550 000	12 550 000	0,2	3 096 758	24,7
Švédsko	0	9 173 788	9 173 788	0,2	1 057 737	11,5
Rakúsko	2 864 306	6 156 013	9 020 319	0,1	17 383 781	282,4
Medziregionálna spolupráca EÚ	6 891 928	0	6 891 928	0,1	0	0
Luxembursko	0	504 873	504 873	0,01	1 744 838	345,6
Cyprus ¹	0	0	0	0	0	0
Dánsko	0	0	0	0	0	0
Spolu	306 283 104	5 078 392 272	5 384 675 376	100 %	3 632 051 543	71,5

Poznámka: Podiel vybraných projektov presahujúci 100 % znamená, že finančné prostriedky sa prerozdělili z iných priorít alebo opatrení v rámci toho istého alebo z iného operačného programu.

¹ Pridelené finančné prostriedky z roku 2004.

² Pridelené finančné prostriedky z roku 2007.

Zdroj: Databáza GR pre regionálnu politiku ŠF 2000 – 2006, SFC 2007, Výročná správa o vykonávaní za rok 2011 pri vybraných projektoch.

DOBA NÁVRATNOSTI A ÚSPORY ENERGIE DOSIAHNUTÉ PROSTREDNÍCTVOM PROJEKTOV V ČESKEJ REPUBLIKE, TALIANSKU A LITVE

Projekt	Účel	Situácia v oblasti úspor energie po jednom roku	Plánovaná doba návratnosti (v rokoch)	Skutočná/ odhadovaná doba návratnosti (v rokoch)
Uherské Hradiště	Tepelná izolácia stien, strechy, výmena okien v kultúrnom dome a budove školy	Dosiahnuté	42	35
Karviná	Tepelná izolácia stien, strechy, výmena okien v strednej škole	Dosiahnuté	93	78
Frydek-Místek	Tepelná izolácia stien, strechy, výmena okien v strednej škole	Dosiahnuté	40	30
Sokolov	Tepelná izolácia stien, strechy, výmena okien v dvoch základných školách, jednej materskej škole a centre voľného času	Dosiahnuté	86	81
Sokolov II	Tepelná izolácia stien, strechy, výmena okien v troch základných školách	Dosiahnuté	30	26
Volyně	Komplexný projekt tepelnej izolácie stien, strechy, výmeny okien, výmeny teplovodného zdroja na uhlie v spoločnej strednej a vyššej odbornej škole a na internátoch	Dosiahnuté	148 (46) ¹	146 (26) ¹
Kladno	Tepelná izolácia stien, strechy, výmena okien v ôsmich materských školách	Nedosiahnuté	27	32
Plzeň	Tepelná izolácia stien, strechy, výmena okien v jednej základnej a jednej strednej škole	Dosiahnuté	55	48
Melfi	Výmena okien v strednej škole	Nie je k dispozícii	20	Nie je k dispozícii
Matera	Výmena okien v ústredí provincie Matera	Nebolo spoľahlivo zmerané	42	104
Grassano	Výmena okien v základnej škole	Nebolo spoľahlivo zmerané	28	56
Sant'Arcangelo	Výmena okien v hlavnej budove správy obce Sant'Arcangelo	Nebolo spoľahlivo zmerané	37	17
ENEA-Rotondella	Výmena okien v budove jedálne centra ENEA v meste Trisaia	Nebolo spoľahlivo zmerané	21	10
Policoro	Výmena okien v základnej škole v meste Policoro	Nebolo spoľahlivo zmerané	33	53
Neapol	Opatrenia týkajúce sa dodávok, zamerané na zvýšenie účinnosti výroby a distribúcie, napríklad modernizácia tepelnej elektrárne a výmena technických zariadení, potrubí a systémov zásobovania teplou a studenou vodou a vzduchotechnického systému najmä v hlavnej budove nemocnice	Nebolo spoľahlivo zmerané	10	19
Palanga	Renovácia strednej školy Vladasa Jurgutisa v Palange	Nebolo spoľahlivo zmerané	40	21

¹ Audítora v oblasti energetiky vychádzal z ceny hnedého uhlia (85,45 CZK/GJ), ktoré sa pôvodne spálilo v renovovanej kotolni. Na porovnanie audítora uplatnil priemernú cenu energie 279 CZK/GJ, ktorú škola platila za všetky energetické vstupy.

Projekt	Účel	Situácia v oblasti úspor energie po jednom roku	Plánovaná doba návratnosti (v rokoch)	Skutočná/ odhadovaná doba návratnosti (v rokoch)
Gargždai	Renovácia zariadenia starostlivosti o starších ľudí Viliausa Gaigalaitisa	Nebolo spoľahlivo zmerané	49	36
Klaipėda	Renovácia školy cestovného ruchu v Klaipėde	Nie je k dispozícii	156	Nie je k dispozícii
Garliava	Zvýšenie energetickej účinnosti v nemocnici v Garliave v okrese Kaunas	Nebolo spoľahlivo zmerané	57	31
Kaunas	Renovácia onkologického centra lekárskej univerzity v Kaunase	Nie je k dispozícii	8	Nie je k dispozícii
Vilnius	Čiastočná renovácia nemocnice Mykolasa Marcinkevičiausa a technických systémov, zlepšenie ich energetických vlastností	Nebolo spoľahlivo zmerané	63	21
Alytus	Zvýšenie energetickej účinnosti v stredisku odborného vzdelávania v Alytuse	Nebolo spoľahlivo zmerané	26	23
Vilnius	Tepelná izolácia strechy a renovácia systémov vykurovania a ventilácie operačného oddelenia na klinike Santariškių univerzitnej nemocnice vo Vilniuse	Nie je k dispozícii	66	Nie je k dispozícii
Priemer			51	

Zdroj: Energetické audity a skutočné výstupy projektov, výpočty auditorov vychádzajúce z údajov z energetických auditov, hodnotené obdobie od 25 do 50 rokov.

ODPOVEDE KOMISIE

ZHRNUTIE

II.

Komisia poznamenáva, že do rozsahu kontrolovaných projektov patria iba projekty verejných budov.

IV. a)

Medzi výsledkami prístupu posúdenia potrieb a efektívnosti nákladov môže byť rozpor. Posúdenie potrieb môže v skutočnosti viesť k inej prioritizácii v porovnaní s prioritizáciou na základe efektívnosti nákladov.

IV. a) Prvá zarážka

Politika energetickej účinnosti zaznamenala v posledných rokoch dynamický rozvoj. V čase navrhovania, rokovaní a schvaľovania programov na programové obdobie rokov 2007 – 2013 to tak ešte nebolo. Až odvtedy Komisia v plnej miere rozvíja svoju politiku energetickej účinnosti. Predtým než začala Komisia plne rozvíjať svoju politiku energetickej účinnosti, boli prerokované štyri kontrolované programy.

Všetky operačné programy financované z prostriedkov politiky súdržnosti musia vyhovovať cieľom politiky, akými sú posilnenie hospodárskej, sociálnej a územnej súdržnosti a podpora harmonického rozvoja, ktoré sú dosiahnuteľné znížením rozdielov medzi úrovňami vývoja regiónov a podporou rozvoja v najmenej zvýhodnených regiónoch.

Politika súdržnosti je integrovaná politika. V prípade investícií do verejných budov je dôležité zaujať integrovaný prístup a nevykonávať zlepšenia len v oblasti energetickej účinnosti. Skôr ich treba považovať za súčasť všeobecnej renovácie, ktorej výsledkom je celkové zlepšenie stavu konkrétnej budovy.

Pre všetky operačné programy financované z prostriedkov politiky súdržnosti vo všeobecnosti platí, že obsahujú „analýzu situácie oprávnenej oblasti alebo sektora v zmysle silných a slabých stránok a zvolenú stratégiu riešenia“. V tejto súvislosti môže byť posúdenie potrieb užitočné.

ODPOVEDE KOMISIE

Všetky programy na obdobie rokov 2000 – 2006 a 2007 – 2013 boli prerokované a schválené pred dátumom účinnosti prvých národných akčných plánov energetickej účinnosti (NEEAP) (t. j. jún 2007). Plány NEEAP nemajú predstavovať investičnú stratégiu na využívanie finančných prostriedkov politiky súdržnosti na dosahovanie energetickej účinnosti.

IV. a) Druhá zarážka

Energetická účinnosť je jedným z mnohých cieľov programov politiky súdržnosti. Politika súdržnosti je integrovaná politika. V prípade investícií do verejných budov je dôležité zaujať integrovaný prístup a nevykonávať zlepšenia len v oblasti energetickej účinnosti. Skôr ich treba považovať za súčasť všeobecnej renovácie, ktorej výsledkom je celkové zlepšenie stavu konkrétnej budovy. Efektívnosť nákladov na investície je preto jedným z určujúcich faktorov pridelovania prostriedkov v rámci programu. Prostriedky sa v rámci programu môžu prideliť aj vzhľadom na iné ciele politiky súdržnosti.

V prípade investícií do energetickej účinnosti verejných budov ide o rozsiahlu renováciu, ktorá presahuje nákladovo optimálne úrovne. V tejto súvislosti je dôležitým faktorom skutočná úroveň dosiahnutých energetických úspor. Rozsiahle renovácie si samozrejme vyžadujú dlhšiu návratnosť. Ako uvádza Súdny dvor v § 3, na riešenie zlyhaní trhu možno využiť verejnú opatrenia. Zatiaľ čo trh môže poskytovať financovanie nákladovo efektívnej časti investícií do energetickej účinnosti, prvok spolufinancovania v rámci politiky súdržnosti možno využiť na podporu tej časti investícií, ktoré túto úroveň presahujú, čím sa zabezpečia vyššie energetické úspory a zabráni sa dodatočným prácam v budúcnosti, ktoré by celkové náklady na investície ešte viac navýšili.

IV. a) Tretia zarážka

Komisia uznáva, že súčasný právny rámec politiky súdržnosti nepredpisuje typ ukazovateľov, ktoré sa majú použiť na účely monitorovania, a snaží sa zlepšiť výkon programu. V návrhu nariadenia o EFRR preto na programové obdobie 2014 – 2020 navrhla tri spoločné ukazovatele energetickej účinnosti pre všetky členské štáty: a) počet domácností so zlepšenou klasifikáciou podľa spotreby energie, b) pokles spotreby primárnej energie verejných budov a c) počet dodatočných používateľov energie pripojených k inteligentným sieťam [KOM(2011) 614 v konečnom znení, príloha k návrhu nariadenia]. V prípade týchto troch ukazovateľov bude teda možné zhromažďovanie údajov na úrovni EÚ.

IV. b) Prvá zarážka

Energetická účinnosť je jedným z mnohých cieľov programov politiky súdržnosti. V prípade investícií do verejných budov je dôležité zaujať integrovaný prístup a nevykonávať zlepšenia len v oblasti energetickej účinnosti, skôr ich treba považovať za súčasť všeobecnej renovácie, ktorej výsledkom je celkové zlepšenie stavu konkrétnej budovy. Ak je už renovácia budovy naplánovaná na určité obdobie, je logické vyriešiť pri vykonávaní potrebných prác aj aspekty energetickej účinnosti. Efektívnosť nákladov na investície je preto jedným z určujúcich faktorov pridelovania prostriedkov v rámci programu. Prostriedky sa v rámci programu môžu prideliť aj vzhľadom na iné ciele politiky súdržnosti. Komisia sa domnieva, že ide o rozsiahlu renováciu, ktorá presahuje nákladovo optimálne úrovne. V novej smernici o energetickej účinnosti sa bude od členských štátov vyžadovať aj vypracovanie dlhodobých stratégií renovácií pre celý stavebný fond vrátane politík na podnecovanie rozsiahlych renovácií. Rozsiahle renovácie by si samozrejme vyžadovali dlhšiu návratnosť.

ODPOVEDE KOMISIE

IV. b) Druhá zarážka

Komisia súhlasí s tým, že pre investície do energetickej účinnosti budov sú potrebné kvalitné energetické audity. V novej smernici o energetickej účinnosti sa bude od členských štátov vyžadovať podpora dostupnosti vysokokvalitných a nákladovo efektívnych energetických auditov a systémov energetickej správy pre všetkých koncových odberateľov.

V. 1)

Komisia pracuje v súlade s týmto odporúčaním. V navrhovanom nariadení o spoločných ustanoveniach na roky 2014 – 2020¹ sa vyžaduje, aby:

- partnerské zmluvy s členskými štátmi obsahovali analýzu rozdielov a potrieb rozvoja vzhľadom na tematické ciele, najdôležitejšie činnosti v rámci spoločného strategického rámca a osobitné odporúčania pre každú krajinu v rámci európskeho semestra² a
- všetky programy boli v súlade s týmito zmluvami³.

V. 2)

V navrhovanom nariadení o EFRR na obdobie rokov 2014 – 2020 sa predpokladajú tri spoločné ukazovatele energetickej účinnosti pre všetky členské štáty, čím sa umožňuje zbieranie údajov na úrovni EÚ.

Komisia však nemôže plne akceptovať stanovené odporúčané ukazovatele na programovej úrovni, pretože ich porovnateľnosť je pre závislosť týchto ukazovateľov od množstva faktorov (napr. ceny energií/komodít, klimatické podmienky) obmedzená, a z toho dôvodu by mohli byť zavádzajúce.

¹ KOM(2012) 496.

² Článok 14.

³ Článok 24.

V. 3)

V návrhu nariadenia o spoločných ustanoveniach sa uvádza, že metodiku a kritériá výberu činností preskúmava a schvaľuje monitorovací výbor⁴. Riadiaci orgán preto vypracúva a po schválení uplatňuje transparentné a nediskriminačné kritériá výberu⁵. Stanovenie štandardných investičných nákladov za kWh ušetrenú v celej EÚ nie je však možné, pretože tieto náklady sa do značnej miery líšia z dôvodu rôznych cien zariadení a rôznych úrovní už realizovaných úspor.

A nakoniec, investície do energetickej účinnosti vo verejných budovách môžu byť súčasťou rozsiahlej renovácie, ktorá si vyžaduje dlhšiu návratnosť.

⁴ Článok 100.

⁵ Článok 114.

ODPOVEDE KOMISIE

PRIPOMIENKY

12.

Politika energetickej účinnosti zaznamenala v posledných rokoch dynamický rozvoj. V čase navrhovania, rokovania a schvaľovania programov na programové obdobie rokov 2007 – 2013 to tak ešte nebolo. Až odvtedy Komisia v plnej miere rozvíja svoju politiku energetickej účinnosti. Predtým než začala Komisia plne rozvíjať svoju politiku energetickej účinnosti, boli prerokované štyri kontrolované programy.

Pre všetky operačné programy financované z prostriedkov politiky súdržnosti EÚ [článok 37 nariadenia (ES) č. 1083/2006] vo všeobecnosti platí, že obsahujú „analýzu situácie oprávnenej oblasti alebo sektora v zmysle silných a slabých stránok a zvolenú stratégiu riešenia“. V tejto súvislosti môže byť posúdenie potrieb užitočné.

Programy politiky súdržnosti sa realizujú v rôznych hospodárskych, sociálnych a územných podmienkach. Tieto exogénne faktory a prirodzené neistoty zmiernujú vplyv na plánovanie, realizáciu a výsledok projektov. Pokiaľ ide o citované odporúčania OECD/IEA, určite sú veľmi užitočné, nepredstavujú však žiadnu právnu požiadavku v súvislosti s programovaním politiky súdržnosti. Okrem toho, publikované boli až v roku 2008, keď už sa rokovania o operačných programoch ukončili a keď už boli schválené.

14.

Kontrolovaná vzorka pozostávala zo štyroch programov v troch členských štátoch. Programy predstavujú asi 28 % prostriedkov, ktoré je potrebné vynaložiť na energetickú účinnosť v období rokov 2000 – 2013. Kontrolované projekty predstavujú z tohto množstva minimum. Jeden kontrolovaný program bol z programového obdobia rokov 2000 – 2006. Preto sa výsledky nedajú extrapolovať na politiku ako celok.

15.

Všetky programy na obdobie rokov 2000 – 2006 a 2007 – 2013 boli prerokované a schválené pred dátumom účinnosti prvých národných akčných plánov energetickej účinnosti (NEEAP) (t. j. jún 2007) vyžadovaných smernicou 2006/32/ES. Okrem toho, plány NEEAP nemajú predstavovať investičnú stratégiu na využívanie finančných prostriedkov politiky súdržnosti na dosahovanie energetickej účinnosti. Hoci dobrovoľná šablóna zavedená pre druhé plány NEEAP a predložená členskými štátmi na prelome rokov 2011/2012 dala členským štátom možnosť poskytnúť údaje o pridelovaní prostriedkov na realizáciu opatrení energetickej účinnosti z prostriedkov v rámci politiky súdržnosti, nebola pre členské štáty povinná.

Informácie o posúdení potrieb pozri v odpovedi Komisie na bod 12.

17.

Informácie o posúdení potrieb pozri v odpovedi Komisie na § 12. Pri schvaľovaní programov Komisia žiadala „analýzu situácie oprávnenej oblasti alebo sektora v zmysle silných a slabých stránok a zvolenú stratégiu riešenia“ [článok 37 nariadenia (ES) č. 1083/2006].

18.

Komisia poznamenáva, že medzi zásadou nákladovej efektívnosti ako faktora v rámci pridelovania financií na opatrenia energetickej účinnosti a požiadavkou na prioritizáciu opatrení energetickej účinnosti na základe posúdenia potrieb je rozpor (pozri body 12 – 17). Každý z metodologických prístupov k prioritizácii investícií môže viesť k iným výsledkom.

ODPOVEDE KOMISIE

19.

Článok 5 smernice 2006/32/ES nezaväzuje členské štáty k tomu, aby to dosiahli len pomocou prostriedkov v rámci politiky súdržnosti alebo, inak povedané, prostriedky v rámci politiky súdržnosti nie sú jediným zdrojom financií na vykonávanie smernice.

Komisia odkazuje aj na svoju odpoveď na bod 18.

Komisia nepovažuje príklady v rámciku 1 za priamo porovnateľné s kontrolovanými programami.

20.

Energetická účinnosť je jedným z mnohých cieľov programov politiky súdržnosti. Politika súdržnosti je integrovaná politika. V prípade investícií do verejných budov je dôležité zaujať integrovaný prístup a nevykonávať zlepšenia len v oblasti energetickej účinnosti. Skôr ich treba považovať za súčasť všeobecnej renovácie, ktorej výsledkom je celkové zlepšenie stavu konkrétnej budovy. Efektívnosť nákladov na investície je preto jedným z určujúcich faktorov pridelovania prostriedkov v rámci programu. Prostriedky sa v rámci programu môžu prideliť aj vzhľadom na iné ciele politiky súdržnosti. Komisia sa domnieva, že v prípade investícií do energetickej účinnosti verejných budov ide o rozsiahlu renováciu, ktorá presahuje nákladovo optimálne úrovne [SWD(2012) 61 v konečnom znení zo 14. marca 2012, časť II, s. 14 – 15]. V novej smernici o energetickej účinnosti sa bude od členských štátov vyžadovať aj vypracovanie dlhodobých stratégií renovácií pre celý stavebný fond vrátane politík na podnecovanie rozsiahlych renovácií. Ako uvádza Súdny dvor v bode 3, na riešenie zlyhaní trhu možno využiť verejné opatrenia. Zatiaľ čo trh môže poskytovať financovanie nákladovo efektívnej časti investícií do energetickej účinnosti, prvok spolufinancovania v rámci politiky súdržnosti možno využiť na podporu tej časti investícií, ktoré túto úroveň presahujú, čím sa zabezpečia vyššie energetické úspory a zabráni sa dodatočným prácam v budúcnosti, ktoré by celkové náklady na investície ešte viac navýšili.

V novej smernici o energetickej účinnosti sa zdôrazňuje, že od verejných orgánov sa v tejto oblasti očakáva plnenie vzorovej úlohy. Tú môžu plniť tak, že sa zapoja do modernej, rozsiahlej renovácie verejných budov s cieľom zlepšiť ich energetickú účinnosť, čím sa posilní aj dopyt po inováciách.

21.

Nie je možné posúdiť nákladovú efektívnosť na úrovni programu, iba na úrovni projektu. Nákladová efektívnosť sa môže definovať v kritériách výberu konkrétnych zásahov. V smernici 2006/32/ES sa zdôrazňuje, že členské štáty zabezpečia plnenie vzorovej úlohy verejného sektora. Pokiaľ ide o konkrétne projekty, o výbere rozhodujú samotné členské štáty. V prípade projektov rozsiahlej renovácie môže posúdenie potrieb viesť k inej prioritizácii v porovnaní s prioritizáciou na základe efektívnosti nákladov.

22.

V prípade investícií do energetickej účinnosti verejných budov ide o rozsiahlu renováciu, ktorá presahuje nákladovo optimálne úrovne. V tejto súvislosti je dôležitým faktorom skutočná úroveň dosiahnutých energetických úspor. Rozsiahle renovácie by si samozrejme vyžadovali dlhšiu návratnosť.

23.

Komisia odkazuje na svoju odpoveď na bod 22 a zásadu spoločného riadenia.

V litovskom operačnom programe Podpora súdržnosti ide napríklad o presadzovanie lepšej kvality životného prostredia tak, že osobitná pozornosť sa venuje zvyšovaniu účinnosti využívania energie. Na úrovni programu nie sú stanovené osobitné kritériá výberu.

24.

Komisia odkazuje na svoje odpovede na body 20 a 22.

26.

Komisia odkazuje na svoju odpoveď na bod 22.

27.

Komisia odkazuje na svoju odpoveď na bod 22.

28.

Komisia odkazuje na svoju odpoveď na bod 22. Po druhom litovskom pláne NEEAP z roku 2011 je energetický audit povinný.

ODPOVEDE KOMISIE

31.

Komisia uznáva čoraz väčšiu dôležitosť energetickej účinnosti a v návrhu nariadenia o EFRR na programové obdobie 2014 – 2020 navrhla tri spoločné ukazovatele energetickej účinnosti pre všetky členské štáty: a) počet domácností so zlepšenou klasifikáciou podľa spotreby energie, b) pokles spotreby primárnej energie verejných budov a c) počet dodatočných používateľov energie pripojených k inteligentným sieťam [príloha k návrhu nariadenia KOM(2011) 614 v konečnom znení].

34.

Pokiaľ ide o kvalitu a vhodnosť systému ukazovateľov, Komisia v čase rokovaní o programe spochybnila litovský systém. Je jasné, že v období rokov 2014 – 2020 je potrebné tieto dva aspekty veľmi dôsledne posúdiť.

35.

Komisia odkazuje na svoju odpoveď na body 31.

Niektoré návrhy, týkajúce sa napríklad základných ukazovateľov používaných na zhromažďovanie hodnôt na úrovni EÚ, boli prvýkrát predložené z iniciatívy Komisie v rámci pracovného dokumentu č. 2 v roku 2006.

Cieľ úspory energie do roku 2020 bol stanovený až v roku 2007 po rokovaní a po schválení programov.

Dokument Výsledné ukazovatele a ciele bol metodickou príručkou, ktorú vypracovali akademickí pracovníci ako súčasť úvahy o budúcnosti politiky súdržnosti, a nie oficiálnym stanoviskom Komisie.

36.

Komisia odkazuje na svoju odpoveď na bod 12.

Vzhľadom na programové obdobie rokov 2014 – 2020 bude nová smernica o energetickej účinnosti podporovať prácu v tejto oblasti stimulovaním regionálnych a samosprávnych plánov energetickej účinnosti a systémov energetického manažérstva, plánov renovácií a plánov vykurovania na využívanie kombinovaných systémov výroby tepla a elektrickej energie.

Komisia odkazuje aj na svoje odpovede na body 18, 20 a 22.

37.

Komisia odkazuje na svoje odpovede na body 12, 18, 20 a 22. Ak je už renovácia budovy naplánovaná na určité obdobie, je logické vyriešiť pri vykonávaní potrebných prác aj aspekty energetickej účinnosti.

38.

Komisia odkazuje na svoje odpovede na body 18, 20 a 22 a na skutočnosť, že rozsiahle renovácie si vyžadujú dlhšiu návratnosť. Výber projektov sa uskutočňuje na základe opisu projektu v prihláške projektu, ktorá sa môže zameriavať na viac cieľov než energetická účinnosť.

39.

Počas obdobia auditu neboli členské štáty povinné stanoviť nákladovo optimálne minimálne požiadavky na energetickú hospodárnosť (MEPR). Táto povinnosť bude existovať až vtedy, keď členské štáty vykonajú svoje vnútroštátne výpočty optimálnych nákladov podľa delegovaného nariadenia č. 244/2012. Všetky by však už mali mať zavedené bežné požiadavky MEPR podľa smernice 2002/91/ES.

ODPOVEDE KOMISIE

ZÁVERY A ODPORÚČANIA

41.

V novej smernici o energetickej účinnosti sa bude od členských štátov vyžadovať podpora dostupnosti vysokokvalitných a nákladovo efektívnych energetických auditov a systémov energetickeho manažérstva pre všetkých koncových odberateľov.

45.

Komisia poznamenáva, že projekty priniesli výhody a odkazuje na svoje odpovede na body 20 a 22 o integrovanom prístupe v rámci politiky súdržnosti.

46.

Overenie správnosti zásahov a ich výsledkov vykonávajú riadiace orgány na základe informácií predložených príjemcami.

51.

Medzi výsledkami prístupu posúdenia potrieb a efektívnosti nákladov môže byť rozpor. Posúdenie potrieb môže v skutočnosti viesť k inej prioritizácii v porovnaní s prioritizáciou na základe efektívnosti nákladov.

51. a)

Politika energetickej účinnosti zaznamenala v posledných rokoch dynamický rozvoj. V čase navrhovania, rokovania a schvaľovania programov na programové obdobie rokov 2007 – 2013 to tak ešte nebolo. Až odvtedy Komisia v plnej miere rozvíja svoju politiku energetickej účinnosti. Predtým než začala Komisia plne rozvíjať svoju politiku energetickej účinnosti, boli prerokované štyri kontrolované programy.

Politika súdržnosti je integrovaná politika. V prípade investícií do verejných budov je dôležité zaujať integrovaný prístup a nevykonávať zlepšenia len v oblasti energetickej účinnosti. Skôr ich treba považovať za súčasť všeobecnej renovácie, ktorej výsledkom je celkové zlepšenie stavu konkrétnej budovy. Pre všetky operačné programy financované z prostriedkov politiky súdržnosti vo všeobecnosti platí, že obsahujú „analýzu situácie oprávnenej oblasti alebo sektora v zmysle silných a slabých stránok a zvolenú stratégiu riešenia“. V tejto súvislosti môže byť posúdenie potrieb užitočné.

Všetky programy na obdobie rokov 2000 – 2006 a 2007 – 2013 boli prerokované a schválené pred dátumom účinnosti prvých národných akčných plánov energetickej účinnosti (NEEAP) (t. j. jún 2007). Plány NEEAP nemajú predstavovať investičnú stratégiu na využívanie finančných prostriedkov politiky súdržnosti na dosahovanie energetickej účinnosti.

ODPOVEDE KOMISIE

51. b)

Energetická účinnosť je jedným z mnohých cieľov programov politiky súdržnosti. Politika súdržnosti je integrovaná politika. V prípade investícií do verejných budov je dôležité zaujať integrovaný prístup a nevykonávať zlepšenia len v oblasti energetickej účinnosti. Skôr ich treba považovať za súčasť všeobecnej renovácie, ktorej výsledkom je celkové zlepšenie stavu konkrétnej budovy. Efektívnosť nákladov na investície je preto jedným z určujúcich faktorov pridelovania prostriedkov v rámci programu. Prostriedky sa v rámci programu môžu prideliť aj vzhľadom na iné ciele politiky súdržnosti.

V prípade investícií do energetickej účinnosti verejných budov ide o rozsiahlu renováciu, ktorá presahuje nákladovo optimálne úrovne. V tejto súvislosti je dôležitým faktorom skutočná úroveň dosiahnutých energetických úspor. Rozsiahle renovácie si samozrejme vyžadujú dlhšiu návratnosť. Ako uvádza Súdny dvor v bode 3, na riešenie zlyhaní trhu možno využiť verejné opatrenia. Zatiaľ čo trh môže poskytovať financovanie nákladovo efektívnej časti investícií do energetickej účinnosti, prvok spolufinancovania v rámci politiky súdržnosti možno využiť na podporu tej časti investícií, ktoré túto úroveň presahujú, čím sa zabezpečia vyššie energetické úspory a zabráni sa dodatočným prácam v budúcnosti, ktoré by celkové náklady na investície ešte viac navýšili.

51. c)

Komisia uznáva, že súčasný právny rámec politiky súdržnosti nepredpisuje typ ukazovateľov, ktoré sa majú použiť na účely monitorovania, a snaží sa zlepšiť výkon programu. V návrhu nariadenia o EFRR preto na programové obdobie 2014 – 2020 navrhla tri spoločné ukazovatele energetickej účinnosti pre všetky členské štáty: a) počet domácností so zlepšenou klasifikáciou podľa spotreby energie, b) pokles spotreby primárnej energie verejných budov a c) počet dodatočných používateľov energie pripojených k inteligentným sieťam [príloha k návrhu nariadenia KOM(2011) 614].

52. a)

Energetická účinnosť je jedným z mnohých cieľov programov politiky súdržnosti. V prípade investícií do verejných budov je dôležité zaujať integrovaný prístup a nevykonávať zlepšenia len v oblasti energetickej účinnosti, skôr ich treba považovať za súčasť všeobecnej renovácie, ktorej výsledkom je celkové zlepšenie stavu konkrétnej budovy. Ak je už renovácia budovy naplánovaná na určité obdobie, je logické vyriešiť pri vykonávaní potrebných prác aj aspekty energetickej účinnosti. V prípade investícií do energetickej účinnosti verejných budov ide o rozsiahlu renováciu, ktorá presahuje nákladovo optimálne úrovne. V tejto súvislosti je dôležitým faktorom skutočná úroveň dosiahnutých energetických úspor. Rozsiahle renovácie si samozrejme vyžadujú dlhšiu návratnosť.

52. b)

Komisia súhlasí s tým, že pre investície do energetickej účinnosti budov sú potrebné kvalitné energetické audity. V novej smernici o energetickej účinnosti sa bude od členských štátov vyžadovať podpora dostupnosti vysokokvalitných a nákladovo efektívnych energetických auditov a systémov energetického manažérstva pre všetkých koncových odberateľov.

ODPOVEDE KOMISIE

ODPORÚČANIA

1)

Komisia pracuje v súlade s týmto odporúčaním. V navrhovanom nariadení o spoločných ustanoveniach na roky 2014 – 2020⁶ sa vyžaduje aby:

- partnerské zmluvy s členskými štátmi obsahovali analýzu rozdielov a potrieb rozvoja vzhľadom na tematické ciele, najdôležitejšie činnosti v rámci spoločného strategického rámca a osobitné odporúčania pre každú krajinu v rámci európskeho semestra⁷ a
- všetky programy boli v súlade s týmito zmluvami.⁸

Nová smernica o energetickej účinnosti prijatá v roku 2012 bude podporovať prácu v oblasti energetickej účinnosti stimulovaním regionálnych a samosprávnych plánov energetickej účinnosti (t. j. posúdenie potrieb v oblasti energetickej účinnosti) a systémov energetickeho manažérstva, plánov renovácií a plánov vykurovania na využívanie kombinovaných systémov výroby tepla a elektrickej energie.

2)

Komisia pracuje na zlepšení výkonu programu. V návrhu nariadenia o EFRR na programové obdobie 2014 – 2020 navrhla tri spoločné ukazovatele energetickej účinnosti pre všetky členské štáty: a) počet domácností so zlepšenou klasifikáciou podľa spotreby energie, b) pokles spotreby primárnej energie verejných budov a c) počet dodatočných používateľov energie pripojených k inteligentným sieťam [KOM(2011) 614 v konečnom znení, príloha k návrhu nariadenia]. V prípade týchto troch ukazovateľov bude teda možné zhromažďovanie údajov na úrovni EÚ.

Komisia však nemôže plne súhlasiť s odporúčaním, pretože porovnateľnosť odporúčaných ukazovateľov by bola obmedzená, a to vzhľadom na skutočnosť, že tieto ukazovatele závisia od množstva faktorov (napr. ceny energií/komodít, klimatických podmienok), a z toho dôvodu by mohli byť zavádzajúce.

⁶ KOM(2012) 496.

⁷ Článok 14.

⁸ Článok 24.

3)

Komisia v článku 100 návrhu nariadenia o spoločných ustanoveniach na programové obdobie rokov 2014 – 2020 [KOM(2012) 496 v konečnom znení] navrhla, aby metodiku a kritériá výberu činností preskúmaval a schvaľoval monitorovací výbor. V článku 114 návrhu nariadenia sa ďalej navrhuje, aby riadiaci orgán preto vypracúval a po schválení uplatňoval vhodné postupy a kritériá výberu, ktoré i) sú nediskriminačné a transparentné a ii) zohľadnia všeobecné zásady podpory rovnosti medzi mužmi a ženami, ako aj nediskriminačný a udržateľný rozvoj.

Komisia však nemôže s odporúčaním plne súhlasiť. Stanovenie štandardných investičných nákladov za kWh ušetrenú v celej EÚ nie je možné, pretože tieto náklady sa do značnej miery líšia z dôvodu rôznych cien zariadení a rôznych úrovní už realizovaných úspor.

Komisia pripravuje usmernenia na posúdenie projektu energetickej účinnosti, ktoré môžu slúžiť ako základ pre hodnotiace, monitorovacie a overovacie mechanizmy projektu. Okrem toho, nová smernica o energetickej účinnosti bude od členských štátov vyžadovať, aby podporovali dostupnosť vysokokvalitných energetických auditov pre všetkých koncových odberateľov.

V prípade investícií do energetickej účinnosti verejných budov je dôležité zaujať integrovaný prístup a nevykonávať zlepšenia len v oblasti energetickej účinnosti, skôr ich treba považovať za súčasť všeobecnej renovácie, ktorej výsledkom je celkové zlepšenie stavu konkrétnej budovy.

Komisia sa domnieva, že ide o rozsiahlu renováciu, ktorá presahuje nákladovo optimálne úrovne. Rozsiahle renovácie samozrejme predpokladajú dlhšiu návratnosť.

Európsky Dvor audítorov

Osobitná správa č. 21/2012

Nákladová efektívnosť investícií do energetickej účinnosti v rámci politiky súdržnosti

Luxemburg: Úrad pre vydávanie publikácií Európskej únie

2013 — 37 s. — 21 × 29,7 cm

ISBN 978-92-9241-041-4

doi:10.2865/47849

AKO ZÍSKAŤ PUBLIKÁCIE EÚ

Bezplatné publikácie:

- prostredníctvom webovej stránky EU Bookshop (<http://bookshop.europa.eu>);
- na zastúpeniach alebo delegáciách Európskej únie.
Ich kontaktné údaje nájdete na <http://ec.europa.eu> alebo si ich môžete vyžiadať faxom na čísle +352 2929-42758.

Platené publikácie:

- prostredníctvom webovej stránky EU Bookshop (<http://bookshop.europa.eu>).

Predplatné (napr. ročné série *Úradného vestníka EÚ*, zbierky rozhodnutí Súdneho dvora Európskej únie):

- prostredníctvom obchodných distribútorov Úradu pre vydávanie publikácií EÚ (http://publications.europa.eu/others/agents/index_sk.htm).

DVOR AUDÍTOROV POSUDZOVAL, ČI BOLI INVESTÍCIE DO ENERGETICKEJ ÚČINNOSTI V RÁMCI POLITIKY SÚDRŽNOSTI NÁKLADOVO EFEKTÍVNE. DOSPEL K ZÁVERU, ŽE V PROGRAMOVANÍ A FINANCOVANÍ NEBOLI STANOVENÉ VHODNÉ PODMIENKY A ŽE KONTROLOVANÉ PROJEKTY BUDOV VEREJNEJ SPRÁVY MALI DLHÚ PRIEMERNÚ PLÁNOVANÚ DOBU NÁVRATNOSTI (PRIBLIŽNE 50 ROKOV). DVOR AUDÍTOROV KOMISII ODPORÚČA, ABY FINANCOVANIE OPATRENÍ ENERGETICKEJ ÚČINNOSTI V RÁMCI POLITIKY SÚDRŽNOSTI PODMIENILA NÁLEŽITÝM POSÚDENÍM POTRIEB, PRAVIDELNÝM MONITOROVANÍM, POUŽÍVANÍM POROVNATEĽNÝCH UKAZOVATEĽOV VÝKONNOSTI, AKO AJ UPLATŇOVANÍM TRANSPARENTNÝCH KRITÉRIÍ PRI VÝBERE PROJEKTOV A ŠTANDARDNÝCH INVESTIČNÝCH NÁKLADOV NA JEDNOTKU USPORENEJ ENERGIE PRI MAXIMÁLNE PRIJATEĽNEJ JEDNODUCHEJ DOBE NÁVRATNOSTI.

EURÓPSKY DVOR AUDÍTOROV

Úrad pre publikácie

ISBN 978-92-9241-041-4

9 789292 410414